

VAASAN AMMATTIKORKEAKOULU
UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Sami Hakala

TILITOIMISTOALAN HOUKUTTELE- VUUS JA SEN LISÄÄMINEN

Liiketalous
2018

TIIVISTELMÄ

Tekijä	Sami Hakala
Opinnäytetyön nimi	Tilitoimistoalan houkuttelevuus ja sen lisääminen
Vuosi	2018
Kieli	suomi
Sivumäärä	57 + 2 liitettä
Ohjaaja	Mikko Ranta

Tilitoimistoala on muutoksen alla ja tämän myötä ala tarvitsee jatkuvasti lisää osaa-
vaa työvoimaa. Ala kärsii kuitenkin houkuttelevuusongelmasta, jonka myötä alan
kiinnostavuus nuorten keskuudessa vähenee. Tämän opinnäytetyön tarkoitus on tut-
kia tilitoimistoalan houkuttelevuusongelmaa ja etsiä siihen parannusehdotuksia.

Teoriaosuus koostuu kolmesta pääluvusta; ensimmäisessä käydään läpi tilitoimis-
toalaa, toisessa itse tilitoimistoja ja kolmannessa käsitellään, mikä on imago ja
mistä se muodostuu. Teoriaosuus koostuu aiemmista tutkimuksista, alan kirjalli-
suudesta sekä internetlähteistä. Tutkimuksen tekemisessä käytetään kvantitatiivista,
eli määrällistä tutkimusmenetelmää ja aineisto kerätään taloushallinnon opiskeli-
joilta kyselylomakkeen avulla.

Merkittävimpinä tuloksina voidaan pitää sitä, että tilitoimistoala kiinnostaa nuoria
ja siitä haluttaisiin kuulla lisää, tilitoimistoalaa pidetään arvokkaana työntajana ja
sen työtarjoamaa pidetään hyvänä, tilitoimistoala kärsii houkuttelevuusongelmasta
nuorten keskuudessa, mutta sen korjaamiseen on olemassa parannusehdotuksia.

ABSTRACT

Author	Sami Hakala
Title	The Attractiveness of the Field of Accounting and How to Increase It
Year	2018
Language	Finnish
Pages	57 + 2 Appendices
Name of Supervisor	Mikko Ranta

The field of accounting is undergoing changes and as a result, it needs constantly a more capable workforce. The field of accounting is, however, suffering from an attractiveness problem, which is leading to a decrease in the field's attractiveness among the young. The objective of this thesis was to investigate the attractiveness problem in the field of accounting and find solutions on how to make it better.

The theoretical study consists of three main chapters; the first studies the field of accounting, the second studies accounting companies and the third studies the term image and how it is formed. The theoretical chapter consists of previous research studies, literature in the field and related internet sources. The research method used in this study was quantitative and the study material was collected through a questionnaire from students in the field of financial administration.

The most significant results according to the investigation were, that the field of accounting interests young people and they would like to hear more information about it. Also, accounting offices were considered as a valuable employers and their selection of job positions were seen as wide. However, the field of accounting is suffering from an attractiveness problem among the young, but there are ways to improve this situation.

Keywords	Financial administration, firm of accountants, the field of accounting, attractiveness
----------	--

SISÄLLYS

TIIVISTELMÄ

ABSTRACT

1	JOHDANTO.....	8
1.1	Tutkimusongelma ja tutkimuksen tavoitteet.....	9
1.2	Tutkimuksen rakenne.....	9
1.3	Aikaisemmat tutkimukset.....	10
2	TILITOIMISTOALA.....	14
2.1	Tilitoimistoalan määrittely.....	14
2.2	Isoimmat auktorisoidut tilitoimistot Suomessa.....	15
2.3	Tilitoimistoala muutoksessa.....	16
2.4	Taloushallintoliitto.....	17
3	TILITOIMISTOT.....	19
3.1	Työnimikkeet.....	19
3.2	Tärkeitä työtehtäviä.....	19
3.2.1	Myynti- ja ostolaskut.....	20
3.2.2	Kulu- ja matkalaskut.....	21
3.2.3	Palkanlaskenta.....	21
3.2.4	Pääkirjanpito.....	22
3.2.5	Tilinpäätös.....	23
3.2.6	Raportointi.....	23
3.3	Kirjanpitolaki.....	24
4	IMAGO.....	26
4.1	Imago käsitteenä.....	26
4.2	Imagon muodostuminen.....	26
5	TUTKIMUKSEN AINEISTO JA METODIT.....	27
5.1	Tutkimusmenetelmä.....	27
5.2	Tutkimusaineiston keruu ja analysointi.....	28
5.3	Tutkimuksen validiteetti ja reliabiliteetti.....	30
6	TUTKIMUKSEN TULOKSET.....	32
6.1	Vastaajien perustiedot.....	32
6.2	Opinnot ja tilitoimistoala.....	34

6.3	Työtehtävät ja tilitoimistot työllistäjänä	39
6.4	Tilitoimiston väittämät	41
6.5	Tilitoimistoalan houkuttelevuus.....	48
7	JOHTOPÄÄTÖKSET JA YHTEENVETO	52
7.1	Keskeiset tulokset	52
7.2	Tulosten vertaileminen.....	53
7.3	Jatkotutkimusehdotukset.....	53
	LÄHTEET.....	54

LIITTEET

KUVIO- JA TAULUKKOLUETTELO

Kuvio 1. Isoimmat auktorisoidut tilitoimistot Suomessa.	15
Kuvio 2. Vastaajien ikäjakauma.	32
Kuvio 3. Vastaajien sukupuolijakauma.	33
Kuvio 4. Vastaajien oppilaitosjakauma.	33
Kuvio 5. Vastaajien opintojakauma.	34
Kuvio 6. Taloushallinnon opintojen valinta.	35
Kuvio 7. Tilitoimistoalan töiden mielikuva.	36
Kuvio 8. Tilitoimistoalan tiedon levittämisen hyödyllisyys.	37
Kuvio 9. Tilitoimistoalan tiedon levittäminen taloushallinnon opiskelijoille.	38
Kuvio 10. Eri työtehtävien suosiollisuus.	39
Kuvio 11. Halukkuus työskennellä tilitoimistossa.	40
Kuvio 12. Halukkuus yrittäjyyteen tilitoimistoalalla.	41
Kuvio 13. Tilitoimistojen työtehtävien mielenkiintoisuus.	42
Kuvio 14. Tilitoimistojen työtehtävien haasteellisuus.	43
Kuvio 15. Tilitoimistojen työtehtävien monipuolisuus.	44
Kuvio 16. Tilitoimistojen työllisyystilanne.	45
Kuvio 17. Tilitoimistojen kilpailu osaavista työntekijöistä.	46
Kuvio 18. Tilitoimistoissa hankitun työkokemuksen arvostus.	47
Kuvio 19. Tilitoimistojen palkkataso.	48
Kuvio 20. Tilitoimistoalan näkyvyys erilaisissa medioissa.	49
Kuvio 21. Tilitoimistoalan houkuttelevuus nuorten keskuudessa.	50
Kuvio 22. Tilitoimistoalan houkuttelevuuden nostaminen nuorten keskuudessa.	51

LIITELUETTELO**LIITE 1.** Saatekirje**LIITE 2.** Kyselylomake

1 JOHDANTO

Tässä tutkimuksessa tutkitaan tilitoimistoalan houkuttelevuutta taloushallinnon opiskelijoiden keskuudessa ja sitä, miten houkuttelevuutta voidaan parantaa. Tilitoimistoala on ala, josta ei paljoa puhuta ja se jää helposti muiden alojen varjoon. Näin ollen sen houkuttelevuus nuorien joukossa jää hyvinkin pieneksi. Tämän lisäksi alaa opiskelevat eivät välttämättä tiedä, millaisiin työtehtäviin tulevaisuudessa päätyvät. Näiden syiden takia teen tämän opinnäytetyön ja selvitän alan houkuttelevuutta taloushallinnon opiskelijoiden keskuudessa sekä sitä, miten houkuttelevuutta voidaan parantaa. Houkuttelevuuden parantaminen tuo alalle enemmän työvoimaa, sekä antaa positiivisemmän kuvan itse alasta.

Itse tilitoimisto on taloushallinnollinen yritys, joka noudattaa toiminnassaan suomalaista lainsäädäntöä. Asiakkaan ja tilitoimiston välinen yhteistyö on suunnitelmallista, huolellista ja pitkäjänteistä. Parhaiten sitä kuvaa luottamuksen ilmapiiri, jota ilman tämä yhteistyö ei onnistuisi. Henkilökunta tilitoimistossa on koulutettua ja kokenutta. Henkilöstö on velvollinen pitämään salassa tietoonsa tulleet asiakkaita koskevat liikesalaisuudet sekä muut luottamukselliset tiedot. (Tilitoimistot Suomessa 2018.)

Tilitoimistoalalla on tällä hetkellä kaksi muuttujaa: digitalisaatio sekä ohjelmistorobotiikka. Digitalisaatio on muuttanut jo merkittävästi kirjanpidon työtä, kun suurin osa rutiineista on automatisoitunut. Tämä vaikutus näkyy tilitoimistojen toimintatavoissa, kun perinteinen tallennustyö on vähentynyt minimiin ja aikaa on vapautunut muihin työtehtäviin. (Partanen 2015) Ohjelmistorobotiikan avulla taas voidaan automatisoida taloushallinnon tehtäviä nopeasti ja pienillä kustannuksilla. Ohjelmistorobotiikkaa kuvataan myös taloushallinnon pisimmäksi kehitysloikaksi. (Alma Talent 2018)

Aihe on myös ajankohtainen, koska taloushallintoala on kasvanut jo 2000-luvun alusta lähtien. Taloushallinnon ulkoistaminen lisääntyy jatkuvasti, sillä nykyään myös listayhtiöt sekä julkinen sektori ulkoistavat yhä useammin taloushallintoaan. Taloushallinnon ammattilaisille riittää siis tulevaisuudessakin kysyntää tilitoimistoissa sekä muissa yrityksissä. (Tuomi-Sorjonen & Kosonen 2015, 7.)

1.1 Tutkimusongelma ja tutkimuksen tavoitteet

Tutkimusongelmana on selvittää, miten houkutteleva tilitoimistoala on ja miten tilitoimistoalan houkuttelevuutta voidaan parantaa. Tavoitteena on teettää kysely taloushallinnon opiskelijoille ja analysoida heidän vastauksiaan. Näin saadaan kuva siitä, millainen mielikuva alan opiskelijoilla on tilitoimistoalasta ja sen houkuttelevuudesta.

Kysymykset, joihin etsin vastauksia tässä tutkimuksessa, ovat:

- Onko tilitoimistoala houkutteleva taloushallinnon opiskelijoiden mielestä?
- Miten tilitoimistoalan houkuttelevuutta voidaan parantaa?

Tutkimus rajataan selvästi tilitoimistoalan houkuttelevuuteen ja houkuttelevuuden parantamiseen. Rajauksen perusteluna on se, että haluan tutkia tilitoimistoalan houkuttelevuutta alan opiskelijoiden näkökulmasta ja saada heidän mielipiteensä julki. En halua paisuttaa aihetta sekä vastaajaryhmää liian suureksi, koska haluan saada aineiston, jota pystyy analysoimaan kattavasti.

1.2 Tutkimuksen rakenne

Tutkimuksen rakenne on jaettu eri osiin ja tämä tutkimus koostuu seitsemästä pääluvusta. Johdannossa kerrotaan tutkimuksen taustasta, tavoitteista ja rajauksesta, sekä käydään läpi aikaisempia tutkimuksia aiheesta. Teoriaosuudessa on kolme päälukua, ensimmäisessä kerrotaan tilitoimistoalasta, toisessa itse tilitoimiston työnimikkeistä, tärkeimmistä työtehtävistä sekä kirjanpitolaista ja kolmannessa imagosta. Tämän jälkeen pureudutaan itse tutkimuksen toteutukseen. Käydään läpi, mitä tutkimusmenetelmää tutkimuksessa käytetään, miten aineisto kerätään ja analysoidaan, miten tutkimuksen reliabiliteettiin ja validiteettiin vaikutetaan. Tämän jälkeen esitetään tutkimuksen tulokset, ja lopuksi tehdään johtopäätökset ja yhteenvedo saaduista tuloksista sekä esitetään jatkotutkimusehdotukset.

Tutkimuksen teoriaosuus tukee tutkimuksen aihetta, ja sen tarkoituksena on antaa lukijalle kuva itse tilitoimistoalasta sekä tilitoimistojen toiminnasta. Tutkimuksen tiedot kerätään aiemmista tutkimuksista, alan kirjallisuudesta sekä internetlähteistä.

Tuloksissa keskitytään alan houkuttelevuuteen ja siihen, miten houkuttelevuutta voidaan parantaa. Tulosten perusteella tehdään asiasta johtopäätökset sekä yhteenveto.

1.3 Aikaisemmat tutkimukset

Tähän aihealueeseen löytyy vastaavanlaisia tutkimuksia, mutta niiden rajaukset ovat olleet erilaiset kuin itsellä. Useimmiten on tutkittu itse kirjapitäjän työnkuvaa tai työnkuvan muutosta jonkin asian suhteen. Tämän lisäksi on tutkittu tilitoimiston imagoa ja alalle työllistymistä, mutta ei niinkään tilitoimistoalan houkuttelevuutta nuorten keskuudessa. Tämä antaakin tutkimukselleni hyvät lähtökohdat, pääsen tutkimaan aihetta, jota ei ole juurikaan aiemmin tutkittu.

Selatessani aiheeseen liittyviä tutkimuksia internetistä, löysin mielenkiintoisen faktan kirjanpidon ja taloushallinnon henkilökuntaan ja työllistymiseen liittyen. Löysin Talouselämän sivuilta lehtiartikkelin koskien Suomessa kysytyimpiä työntekijöitä vuonna 2013. Yllätyksekseni listan sijalla neljä oli kirjanpidon ja taloushallinnon henkilökunta. (Talouselämä 2013) Vaikka tämä artikkeli oli vuodelta 2013, tilitoimistoala tulee aina tarvitsemaan osaavia työntekijöitä. Tavoitteena tutkimuksellani on vaikuttaa tähän asiaan. Tarkoituksena on saada tilitoimistoalasta houkuttelevampi sekä saada alalle enemmän opiskelijoita ja sen myötä lisää työvoimaa.

Kirsi Rintalan (2013) opinnäytetyössä ”tilitoimiston imago” tutkittiin sitä, millainen imago tilitoimistoilla on. Ala kysymyksinä tutkimuksessa olivat, olisiko tilitoimistossa mielenkiintoista työskennellä sekä eroavatko työntekijöiden ja opiskelijoiden vastaukset toisistaan. Tutkimuksen teoriaosuudessa käsiteltiin imagoa, mainetta ja brändiä. Tämän lisäksi työssä käsiteltiin taloushallintoalaa sekä tilitoimistojen työtehtäviä. Tutkimus toteutettiin laadullisena tutkimuksena, haastattelujen avulla. Haastateltavina tutkimuksessa olivat Vaasan ammattikorkeakoulun taloushallinnon opiskelijat sekä tilitoimistossa työskentelevät ihmiset. Näiden tulosten avulla pystyttiin selvittämään tilitoimistoja koskevia mielikuvia sekä tilitoimistojen imagoa. (Rintala 2013, 1.)

Tutkimuksessa kävi ilmi, että alaa opiskelevat eivät välttämättä tiedä tilitoimistoalasta kovinkaan paljoa. Opiskelijat eivät varmasti osaa sanoa, mitä tulevat tulevaisuudessa tekemään työkseen. Itse tilitoimiston imago tutkimuksen haastateltavien mielestä oli melko hyvä. Alalla riittää hyvin töitä, sekä työtehtävät ovat monipuolisia. Alaa pidettiin myös hyödyllisenä. Tilitoimiston imagon heikkouksiksi nousivat tutkimuksessa yksinäinen ja tylsä työilmapiiri sekä rutiininomaiset ja tylsät työtehtävät. Tämän lisäksi palkkaa ei pidetty kovin mielenkiintoisena. Uhkaksi imagolle tutkimuksessa nousi se, että tilitoimistoja ei välttämättä koeta ensimmäiseksi vaihtoehdoksi, kun mietitään tulevaa työpaikkaa. Uhkana pidettiin myös urakehitystä tilitoimistossa. Näiden tulosten myötä nousi esille osittain myös alan huono houkuttelevuus. (Rintala 2013, 92-93.)

Tiia Pitkälä (2017) opinnäytetyössään ”tradenomien osaamisvaatimukset tilitoimistoalalla” tutkittiin tilitoimistoalan tulevaisuutta sekä sen vaikutuksia alan työntekijöiden osaamisvaatimuksiin. Tavoitteena oli myös selvittää, vastaako Vaasan ammattikorkeakoulun liiketalouden koulutuksen opetussuunnitelman sisältö alan osaamisvaatimuksiin. Teoriaosuus koostui tilitoimistoalan esittelystä sekä alan tulevaisuuden näkymistä. Tutkimus toteutettiin laadullisena, eli kvalitatiivisena tutkimuksena. Tutkimuksen aineisto kerättiin kymmeneltä tilitoimistoalalla toimivalta henkilöltä teemahaastattelujen avulla. (Pitkälä 2017, 2.)

Tutkimuksen tuloksina saatiin, että merkittävimmät muutokset alalla ovat digitalisaation ja sähköistymisen tulemisesta aiheutuvia ja nämä johtavat työntekijöiden työnkuvan sekä roolin muutokseen. Nämä muutokset puolestaan edistävät tilitoimistoissa tarjottavien palveluiden muuttumista. Tutkimuksessa selvisi myös, että toimialan rakenteessa tapahtuu muutoksia eläköitymisen myötä. Tulosten perusteella voitiin sanoa, että työntekijöiltä vaaditaan laaja-alaista osaamista. Tutkimuksen tarkastelussa ollut opetussuunnitelma vastasi näitä vaatimuksia hyvin. (Pitkälä 2017, 2.)

Aihealueesta on kirjoitettu myös englanninkielinen artikkeli nimeltä ”Kohti käsitteellistä viitekehystä kirjanpitäjien stereotyyppisestä havaintoluokittelusta”. Kirjan-

pitäjien stereotyyppinen imago on huono. Mediassa kirjanpitäjiä pidetään joko pilkan kohteena tai rikollisuuteen kallistuneena asiantuntijana, joka johtaa harhaan yleisöään omaa hyötyään tavoitellen. Richardsonin, Dellaportaksen, Pereran ja Richardsonin tarkoituksena oli tutkia näitä kirjanpitäjien stereotypioita. Artikkelin tavoitteena oli myös selvittää mitkä asiat tukevat näitä stereotyyppisiä kuvia ja tehdä sen perusteella viitekehys, jossa erotellaan eri kuvaukset toisistaan ja puretaan ne osiin. Näin saatiin selvempi kuva eri kategorioista. (Richardson, Dellaportas, Perera & Richardson 2015, 1.)

Viitekehys rakentui perustuen kahteen eri osaan, kirjanpitäjien luonteeseen sekä työnkuvaan/työtehtäviin. Näistä kahdesta syntyi myös neljä alaluokkaa, jotka nimettiin kirjuriksi, suojelijaksi, yrittäjäksi ja ”beancounteriksi” jota kutsun itse hiljaiseksi puurtajaksi. Kirjuri ja suojelija luonne luokiteltiin positiivisiksi luonteenpiirteiksi. Yrittäjä ja puurtaja taas luokiteltiin negatiivisiksi luonteenpiirteiksi. Kirjuria pidettiin ”harmaana” ihmisenä, joka pukeutuu aina harmaaseen pukuun. Positiivisena puolena tällaista ihmistä myös arvostettiin, koska hän oli tarkka, rehellinen sekä luotettava. Kirjuri luokiteltiin myös kurillisena, konservatiivisena sekä sellaisena, joka haluaa tehdä kaiken oikein. Kirjuria pidettiin myös arvokkaana, koska tiedettiin, että tällainen henkilö saa aikaan tulosta. Puurtajaa yleisesti pidettiin tylsänä, heikkona, sellaisena, jolla ei ole mielikuvitusta ja jopa elottomana. Tällaista ihmistä ei myöskään pidetty arvokkaana toisin kuin kirjuria. Tämän lisäksi tällaista ihmistä pidettiin sellaisena, joka viihtyy yksin, eikä hänellä ole kavereita. Tällainen henkilö keskittyy enemmän työnsä tekemiseen kuin sosiaaliseen kanssakäymiseen. Suojelijaa pidettiin riippumattomana sisäisistä tai ulkoisista vaikutuksista. Häntä pidettiin luotettavana ja kansan etua ajavana. Häntä nimettiin myös totuuden puhujaksi ja kansan suojelijaksi. Kansan suojelijan maine tuli siitä, että tällainen ihminen suojeli ihmisiä yritysten korruptiolta. Toisin sanoen suojelija oli kansan sankari. Yrittäjää pidettiin taas suojelijan vastakohtana. Tällaiseen luonteeseen yhdistettiin sanat kuten rahanpesu ja ”paha” ihminen. Sanoma oli kuin roistosta olisi puhuttu; osaa manipuloida ihmisiä ja saa heidät tekemään mitä haluaa. (Richardson, Dellaportas, Perera & Richardson 2015, 9-12.)

Nämä neljä alaluokkaa pystyttiin vielä jaottelemaan sen mukaan, miten hyvin ne vastasivat eettisyyttä, palvelukykyä, taitoa, ja sosiaalisuutta. Tämän lisäksi nämä jaottelut voitiin sijoittaa vielä sen mukaan, vastasivatko ne lämpöä (hyvä luonteista henkilöä vai pätevyyttä (tehtävien suorittamista eikä niinkään sosiaalista ihmistä). Esimerkkinä tämä ”suojelija” luonne sijoittui jaottelussa ylimmäksi, saaden hyvän luokituksen jokaisesta kategoriasta ja sijoittuen lämpimälle puolelle. Puurtaja taas sijoittui tälle pätevyyspuolelle ja sai huonot arvostelut eri kategorioista. Ainut mihin tämä puurtaja sijoittui keskivertoisesti, oli eettinen puoli. (Richardson, Dellaportas, Perera & Richardson 2015, 13-15.)

Tämän artikkelin myötä sai hyvän kuvan siitä, millaisia stereotypioita kirjanpitäjistä liikkuu. Tämän lisäksi kirjanpitoalaa ei pidetä kovin mielekkäänä.

2 TILITOIMISTOALA

Tässä luvussa käsittelen aluksi tilitoimistoalaa ja sen määrittelyä. Kerron alan perustietoja sekä avaan pääpalveluiden sisältöä. Tämän jälkeen esittelen, mitkä muutokset vaikuttavat suuresti tilitoimistoalaan tällä hetkellä. Lopuksi käsittelen taloushallintoliiton ja sen merkityksen tilitoimistoalalla.

2.1 Tilitoimistoalan määrittely

Suomessa tilitoimistoalalla työskentelee 12 283 henkilöä ja 4 295 yritystä. Toimipaikkakoot vaihtelevat 1-2 henkilön toimistoista, jopa yli 50 henkilön toimistoihin. Alan tutkintona toimii KLT (kirjanpidon ja laskentatoimen asiantuntijatutkinto). (Taloushallintoliitto 2015 a.) Tutkinnosta kerrotaan lisää kohdassa 2.4.

Tilitoimiston tarjoamat palvelut voidaan jakaa neljään osaan:

- Tilinpäätös sekä juokseva kirjanpito.

Tähän palveluun kuuluu tositteiden ja liiketapahtumien kirjauskäsittely, sovitut päivittäiset tai viikoittaiset palvelut, lakisääteiset kuukausittaiset ja vuosittaiset viranomaisraportit kuten tilinpäätökset, alv-raportit ja veroilmoitukset.

- Palkanlaskenta.

Palveluun kuuluu, että tilitoimisto laskee palkat ja työnantajasuoritukset. Tähän kuuluu lisäksi palkkalaskelman eli tilinauhan lähettäminen ja viranomaisilmoitukset eri jaksoilta. Näiden lisäksi voidaan sopia lisäpalveluista kuten Kela-hakemukset, Tilastokeskuksen raportointi, ulosottoasiat, jäsenmaksuasiat sekä muut henkilöstöhallinnossa seurattavat asiat kuten sairauslomapäivien erillisseuranta henkilöittäin/henkilöryhmittäin.

- Kokonaisvaltaisen liikekirjanpidon palvelu. (Ulkoisen laskenta)

Tilitoimistoissa hoidetaan asiakkaan kaikki taloushallintoon kuuluvat asiat kuten palkanlaskenta, maksatus, myyntien ja ostolaskujen käsittely.

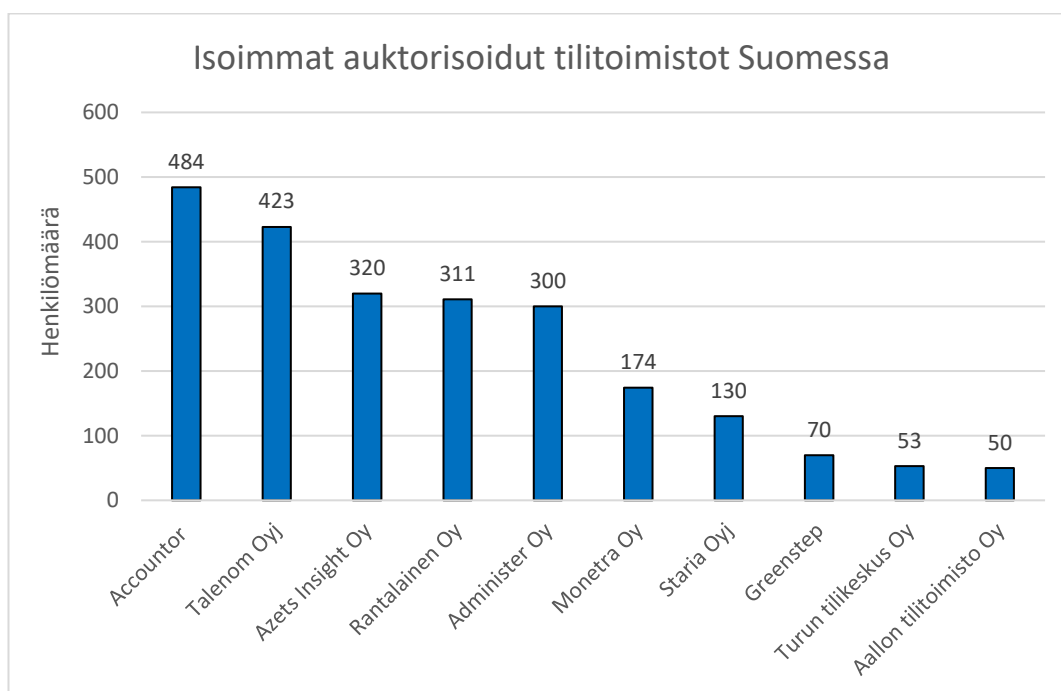
- Johdon laskentatoimi. (Sisäinen laskenta)

Tilitoimisto auttaa liiketoiminnan suunnittelussa tai esimerkiksi tuote- tai asiakas-kannattavuuksien laskennassa. (Taloushallintoliitto 2015 b.)

Tilitoimistolla on työstään asiantuntijan vastuu. Tilitoimisto vastaa siitä työstä, jonka se tekee asiakkaan kanssa sovitulla tavalla, asiakkaan toimittamasta materiaalista. Asiakkaan vastuuna on kirjanpitomateriaalin toimittaminen oikeana ja oikeaan aikaan sekä muutoinkin myötävaikuttamaan siihen, että kirjanpidosta saadaan lainmukainen. (Taloushallintoliitto 2015 b.)

2.2 Isoimmat auktorisoidut tilitoimistot Suomessa

Taloushallintoliiton tilitoimistohaun mukaan Suomesta löytyy 56 auktorisoitua tilitoimistoa, joiden henkilömäärä ylittää 20 henkilön rajan. Kuviossa 1 on koottu tästä tilitoimistohausta 10 isointa auktorisoitua tilitoimistoa henkilömäärän mukaan:

Kuvio 1. Isoimmat auktorisoidut tilitoimistot Suomessa. (Taloushallintoliitto 2015 c.)

Kuten kuviosta 1 näkee, Suomessa on monta auktorisoitua tilitoimistoa, jotka työllistävät jopa 300 henkilöä tai yli. Suurin näistä on Accountor, joka työllistää 484

taloushallinnon ammattilaista ympäri suomen. Accountor yrityksenä erikoistuu talous- ja henkilöstöhallinnon sekä asiakkuudenhallinnan ohjelmistoratkaisuihin ja ulkoistuspalveluihin. Sen toiminta-ajatuksena on auttaa asiakkaitaan hyödyntämään modernin teknologian ja digitalisoinnin tarjoamia mahdollisuuksia päivittäisessä tekemisessään. (Accountor, 2018) Taloushallinnon ammattilaisille löytyy siis paljon työmahdollisuuksia ympäri Suomen.

2.3 Tilitoimistoala muutoksessa

Tilitoimistoalalla on kaksi muuttujaa: digitalisaatio sekä ohjelmistorobotiikka.

Digitalisaatio tarkoittaa digitaalisten teknologioiden lisääntymistä, eli käytännössä jokin asia muutetaan fyysisestä muodosta sähköiseen muotoon ja biteiksi tietokoneelle. Tällaista digitaalista tietoa siirretään sekä käsitellään ohjelmistoilla tai sovelluksilla ja tämä tieto kulkee tietoverkoissa joko langallisesti tai langattomasti. Tällä hetkellä ollaankin menossa vauhdilla kohti paperittomuutta, esimerkiksi sähköiset laskut ja sähköiset lomakkeet ovat yleistymässä yhä enemmän. Yrityksille paperi tarkoittaa yleensä työtä ja sen myötä kustannuksia, joten paperittomuus lisää tehokkuutta. Tehokkuuden lisäksi paperittomuus avaa mahdollisuuksia digitaalisille palveluille, kuten arkisto- ja taltiointipalveluille. Digitaalisessa muodossa olevaa tietoa on tehokkaampaa sekä nopeampaa käsitellä, siirtää, esittää ja varastoida kuin fyysisessä muodossa olevaa tietoa, kuten esimerkiksi paperia. Liiketoiminnot ovat siis yhä enemmän digitoitumassa ja tämän myötä tilan, ajan, tiedonsaannin sekä osallistumisen rajoitteet katoavat ihmisten vuorovaikutuksesta. (Lahti & Salminen 2014, 19; Ilmarinen & Koskela 2015, 123; Marttinen 2018, 141)

Digitaalisuus muuttaa työtehtäviä ja toimenkuvia sekä asettaa uusia osaamisvaatimuksia taloushallinnon työntekijöille. Tallennusta vaatineet perinteiset työt muuttuvat enemmän prosessiohjaukseksi sekä kontrolloinniksi. Digitaalisessa taloushallinnossa kaikki kirjanpidon sekä sen osaprosessien tapahtumat syntyvät sekä käsitellään mahdollisimman automaattisesti ilman minkäänlaista paperia. Automatisoinnin tavoitteena on poistaa turhat sekä päällekkäiset käsittelyvaiheet digitaalisessa muodossa olevan materiaalin käsittelystä. Digitaalinen taloushallinto parantaa toiminnan laatua ja läpinäkyvyyttä, vähentää virheiden määrää, sekä on ekologinen

ratkaisu. Tällaiseen taloushallintoon siirtyneet organisaatiot ovat saavuttaneet tyyppillisesti 30-50 prosentin parannuksen taloushallinnon tehokkuudessaan. (Lahti & Salminen 2014, 24-25, 31-32.)

Ohjelmistorobotiikka luo uusia automaatiomahdollisuuksia taloushallintoon. Sen avulla voidaan esimerkiksi automatisoida taloushallinnon prosesseja sekä nopeuttaa prosessien läpivientä. Lopputuloksena ovat laadukkaammat prosessit sekä pienemmät virheiden määrät. (Alma Talent, 2018.)

Käytännössä tällainen ohjelmistorobotti toimii kuin tavallinen työntekijä. Robotti kuitenkin on meitä ihmisiä nopeampi, tarkempi sekä se ei vaadi taukoja eikä valita rutiineista. Robotti toimii aina yhtä tehokkaasti, eikä sille tarvitse maksaa palkkaa. Tällaisen robotin hankkiminen on myös halvempaa kuin uuden työntekijän rekrytointi sekä perehdyttäminen. Parhaiten tällaista robotiikka voidaan hyödyntää sellaisissa tehtävissä, jotka ovat säännönmukaisia, toistuvia rutiineja, runsaasti manuaalista tiedonsiirtoa ja -hakua vaativia. Virheitä ei myöskään robotti tee, vaan se seuraa millintarkasti sille opetettuja sääntöjä. Jos kuitenkin virhe sattuu, niin sen pystyy helposti jäljittämään robotin lokitiedoista. Robotiikalla ei kuitenkaan tule korjata rikkiäisiä prosesseja vaan prosessit tulisi ennen robotisointia yhtenäistää ja kehittää järkeviksi. Ohjelmistorobotiikka ei kuitenkaan korvaa kaikkia ihmisten työpaikkoja, vaan se vapauttaa meidät puuduttavista rutiini tehtävistä. (Kaarlejärvi 2018.)

2.4 Taloushallintoliitto

Taloushallintoliitto on taloushallinnon palveluja tarjoavien konsulttiyritysten ja auktorisoitujen tilitoimistojen valtakunnallinen liitto. Päämääränä liitolla on kehittää toimialaa yhdessä jäsentensä kanssa. Liiton yhteydessä toimii myös Tili-instituuttisäätiö. (Taloushallintoliitto 2015 d.) Säätiö vastaa alan asiantuntijoiden KLT-tutkinnosta. Tämän tutkinnon lisäksi säätiö vastaa PHT (palkkahallinto tilitoimistossa) -tutkinnosta. (Taloushallintoliitto 2015 e.)

KLT-tutkinto on taloushallintoalan asiantuntijatutkinto. Sitä suorittamaan voidaan hyväksyä vain henkilö, jolla on riittävä kaupallinen koulutus sekä usean vuoden

työkokemus. Edellytyksenä tutkinnolle on tentin läpäiseminen sekä jatkuvan ammattitaidon ylläpito. Suorittaneita henkilöitä on yli 2900 ja tutkinnon suorittaneet henkilöt voivat käyttää nimensä yhteydessä lyhennettä KLT tai nimitystä KLT-kirjanpitäjä. (Taloushallintoliitto 2015 f; Taloushallintoliitto 2015 g.)

PHT-tutkinto on koulutusohjelma, joka on tarkoitettu tilitoimistoissa työskenteleville palkanlaskijoille sekä palkkoja laskeville kirjanpitäjille. Tavoitteena koulutuksessa on kehittää palkkahallinnon juridista, eli oikeudellista osaamista. Koulutusohjelman sekä tentin läpäisseet henkilöt saavat käyttää nimensä yhteydessä lyhennettä PHT. Vuonna 2016 PHT-tentin suorittaneita henkilöitä oli 429. (Taloushallintoliitto 2015 h.)

Taloushallintoliitto tarjoaa alan yrityksille räätälöityjä palveluita kuten koulutusta, tutkimuksia ja toimialauutisia. Tämän lisäksi liitto julkaisee ammattilehteä nimeltä Tilisanomat, hallinnoi KLT-tutkintoa sekä valvoo alan etuja erilaisissa hankkeissa. Jäseniksi kuuluu noin 800 auktorisoitua jäsenoimipaikkaa sekä yli 2700 KLT-asiiantuntijaa. Jäsenyritykset hoitavat yli 140 000 suomalaisen yrityksen ja yhteisön taloushallintoa sekä laskevat yli 300 000 palkkapussia kuukaudessa. Jäsenyys merkitsee alan ammattilaisten rehtiä ja antoisaa yhteistyötä ja itse liitto antaa jäsenilleen kaiken mahdollisen tukensa. (Taloushallintoliitto 2015 d.)

Jäsenyyden vaatimuksia ovat seuraavat asiat:

- Yritys on vakavarainen ja riippumattomassa asemassa.
- Omaa hyvät valmiudet (Yrityksessä tulee olla henkilö, joka on suorittanut KLT-tutkinnon).
- Päätoimisesti toiminut vähintään kaksi vuotta.
- Hyväksyy liiton valvonnan sekä toiminnan tarkastukset.
- Noudattaa liiton hyvää tilitoimistotapaa. (Taloushallintoliitto 2015 i.)

Listassa mainittu hyvä tilitoimistotapa on liiton kehittämä ja vakiinnuttama kuvaus erilaisista menetelmistä, joiden tarkoitus on tuottaa tilitoimiston asiakkaille ja heidän sidosryhmilleen luotettavaa sekä oikeaa tietoa ja palvelua. Se muodostaa myös liiton tarkastustoiminnan perustan. (Taloushallintoliitto 2015 j.)

3 TILITOIMISTOT

Tässä luvussa käsitellään tilitoimistoihin liittyviä asioita. Aloitan esittelemällä työnimikkeitä, työnkuvaa sekä sitä, millaisissa yrityksissä toimistotyöntekijä voi työskennellä. Tämän jälkeen paneudutaan itse työtehtäviin, käsittelen tiivistetysti eri työtehtävien sisältöä sekä prosesseja. Lopuksi esittelen kirjanpitolain, joka vaikuttaa suuresti tilitoimistoalaan. Käsittelen, miten kirjanpitolain mukaan tulee toimia ja mitä tulee ottaa huomioon eri asioissa.

3.1 Työnimikkeet

Tilitoimistoalalla toimivien henkilöiden tyypillinen peruskoulutus on merkonomien, tradenomin, ekonomin tai kauppatieteen maisterin tutkinto. Tällainen ammattitutkinto antaa hyvät valmiudet kirjanpitäjän tehtäviin. Tämän lisäksi jatkuva lisäkouluttautuminen ja ajan tasalla pysyminen ovat tärkeitä asioita. Alan asiantuntijatutkinto, KLT-tutkinto, on arvostettu merkki ammattitaidosta. (Tuomi-Sorjonen & Kosonen 2015, 8.)

Tilitoimistoissa työskennellään monissa eri työtehtävissä sekä työnimikkeissä. Näitä työnimikkeitä ovat esimerkiksi: kirjanpitäjä, laskuttaja, palkanlaskija, palveluneuvoja. Itse työn sisältö vaihtelee organisaatioittain, työtehtävät ovat usein monipuolisempia pienissä yksiköissä. (Aalto, Peltomäki & Westermarck 2007, 15) Esimerkiksi kirjanpitäjä vastaa tilitoimistossa omista yritysasiakkaistaan ja heidän talousasioistaan, sekä hänellä on vastuu asiakassuhteiden hoitamisesta. Kirjanpitäjä hoitaa kokonaisuudessaan yrityksen taloushallinnon: kirjanpidon, palkanlaskennan, verotuksen, tilinpäätöksen ja mahdollisesti myös budjetoinnin sekä kannattavuus seurannan. (Tuomi-Sorjonen & Kosonen 2015, 7)

3.2 Tärkeitä työtehtäviä

Tilitoimistoille on hyvin tärkeää, että taloushallinnon tehtävissä toimiva henkilöstö on alan vaatimustason täyttäviä ammattilaisia. Sidosryhmien, kuten rahoittajien ja verottajan tulee voida päätöksenteossaan luottaa asiakkaistaan tuotettuun tietoon,

kuten tilinpäätöksiin, raportteihin sekä veroilmoituksiin. (Tuomi-Sorjonen & Kosonen 2015, 8.)

Toimistopalvelujen avulla pidetään yllä sekä tuetaan yrityksen liiketoimintaa, suunnittelua ja päätöksentekoa, taloushallintoa, viestintää, asiakirjahallintoa, henkilöstöhallintoa. Toimistotehtävien hoitaminen hyvin tukee yrityksen tehokasta toimintaa. Tehokkaan toiminnan edellytyksiä ovat esimerkiksi henkilöstön kouluttaminen, perehdyttäminen, neuvonta ja kannustaminen työtehtäviin. (Aalto, Peltomäki & Westermarck 2007, 14.) Tämän luvun alaluvuissa käydään läpi tilitoimiston eri työtehtäviä ja niiden prosesseja.

3.2.1 Myynti- ja ostolaskut

Laskutus yleisesti on yritykselle erittäin kriittinen toiminto. Laskutusprosessin viiheet tai virheet voivat heikentää yrityksen maksuvalmiutta ja näin ollen koko toiminta voi vaarautua. Tämän lisäksi laskutusprosessi näkyy asiakkaille ja on näin osa yrityksen imagoa ja asiakaspalvelua. (Lahti & Salminen 2014, 78) Saatavien valvonta on erittäin tärkeää. Reskontraa ylläpitämällä selviää, ketkä eivät ole maksaneet laskuaan (myyntireskontra) ja toisaalta keiden laskua ei olla vielä maksettu (ostoreskontra). Nykyisillä taloushallinnon menetelmillä laskutus, reskontrat sekä saatavien periminen voidaan hoitaa varsin vaivattomasti. (Taloushallintoliitto 2015 k)

Sähköinen myyntilaskuprosessi jaetaan neljään eri päävaiheeseen: laskun laatiminen, laskun lähetys, laskun arkistointi ja myyntireskontra (sisältäen suoritusten kuitauksen ja perintätoimenpiteet). Laskun laatimista voi edeltää esimerkiksi tarjouspyynnön vastaanotto ja tarjouksen hinnoittelu. Sähköisten myyntilaskujen arkistointiin löytyy eri vaihtoehtoja. Yksi valinta on se, hoitaako yritys itse arkistoinnin vai antaa se arkistoinnin ulkopuolisen tahon tehtäväksi. Esimerkiksi verkkolas-kuoperaattorit tarjoavat palvelua, jossa yrityksen myyntilaskut voidaan arkistoida niiden palvelussa. (Lahti & Salminen 2014, 78-79, 98.)

Sähköinen ostolaskuprosessi jaetaan seitsemään eri päävaiheeseen: tilaus- sekä toimitusprosessi, ostoslaskun vastaanotto, -tiliointi, -automaattihyväksyntä tilaukseen/sopimukseen perustuen tai tarkistus ja hyväksyntä organisaation toimesta, maksatus, täsmäytys ja jaksotukset, arkistointi. Ostolaskujen tarkastajilla sekä hyväksyjillä on käytössä sähköinen arkisto, joten laskukopioita ja omia paperiarkistoja ei tarvita. (Lahti & Salminen 2014, 53-54.)

3.2.2 Kulu- ja matkalaskut

Kulu- ja matkalaskut aiheutuvat käytännössä siitä, kun yrityksen tai organisaation työntekijä matkustaa ja on oikeutettu saamaan matkakulukorvauksia, tai yrityksen työntekijä synnyttää yritykselle kulutapahtumia tekemällä itse pienhankintoja. Työntekijöille korvattavia matkakorvauksia ovat esimerkiksi matkustamiseen liittyvät, työntekijälle korvattavat kilometrikorvaukset sekä päivärahat. Kulukorvauksina korvattavia ovat esimerkiksi toimisto- sekä kahvitarvikehankinnat. Korvausten perusteista ja määristä sovitaan joko työehtosopimuksissa ja työsopimuksissa, tai ne voivat perustua työpaikan omaan käytäntöön. Verohallinto määrittelee kuitenkin näiden korvausten enimmäismäärän. Kulu- ja matkalaskuprosessi jaetaan kuuteen eri päävaiheeseen: matkasuunnitelma, kulu-/matkalaskun laadinta, asiatarkastus, kuittitarkastus, maksatus, kirjaus kirjanpitoon. (Lahti & Salminen 2014, 101-102; Kouhia-Kuusisto, Mikkonen, Syvänperä & Turunen 2017, 89)

Kulu- ja matkalaskujen arkistointiin on eri vaihtoehtoja: kuitit skannataan matkalaskuohjelmaan laskun laativan työntekijän toimesta, kuvataan puhelimella laskun laativan työntekijän toimesta, tai toimitetaan taloushallintoon matkalaskujen käsitteijälle. (Lahti & Salminen 2014, 110.)

3.2.3 Palkanlaskenta

Palkka itsessään on tärkeä tekijä niin yksittäiselle palkansaajalle kuin koko kansantaloudelle. Tarve palkanlaskentaprosessille syntyy, kun yrityksessä työskentelee työntekijöitä, joille maksetaan korvausta tehdystä työstä. Palkkausta säätelevät lainsäädäntö ja erilaiset sopimukset. Tämän takia samassa organisaatiossa työskentelevillä ihmisillä saattaa olla erilaiset palkat. Erilaisia palkkalajeja ovat: peruspalkka,

urakkapalkka, tuotantopalkka, bonukset ja muut kertaluonteiset palkkiot, loma-ajan palkka ja lomarahaa, sairausajan palkka, luontoisedut, muut edut ja palkkiot. (Lahti & Salminen 2004, 137-138; Kouhia-Kuusisto, Mikkonen, Syvänperä & Turunen 2017, 9)

Palkanlaskentaprosessi jaetaan neljään eri päävaiheeseen: palkka- ja työaika-aineiston kerääminen, tietojen tulkinta, palkanlaskenta ja palkkakirjanpito, raportointi. Monissa yrityksissä palkkahallinto on organisoitu osaksi taloushallintoa. Palkkahallinnolla ja palkanlaskentaprosessilla on merkittävä rajapinta useaan taloushallinnon prosessiin kuten pääkirjanpitoon ja raportointiin sekä maksuliikenteeseen. (Lahti & Salminen 2014, 135, 138.)

3.2.4 Pääkirjanpito

Pääkirjanpito tarkoittaa liiketapahtumien merkitsemistä eri tileille. Liiketapahtumien lähteitä ovat: myyntireskontra, ostoreskontra, matka- ja kululaskureskontra, käyttöomaisuusreskontra, palkkakirjanpito, kassakirjanpito, vaihto-omaisuuskirjanpito, projektkirjanpito, laina- ja talletusreskontra. Pääkirjanpito muodostuu osakirjanpidosta sekä suoraan pääkirjanpitoon tehtävistä muistiotositteista. Osakirjanpidon muodostamat tapahtumat voidaan siirtää pääkirjanpitoon tapahtumakohtaisesti tai päivä-/kuukausikohtaisina koosteina. Pääkirjanpidon tositteesta on käytävä ilmi ne tiedot, joilla löytää tositteen muodostaneen alkuperäisen liiketapahtuman osakirjanpidon arkistosta. Pääkirjanpidon kirjauksista johdetaan myös tilinpäätös. (Lahti & Salminen 2014, 150-152; Taloushallintoliitto 2015 1)

Suoraan pääkirjanpitoon tehtäviä tositteita kutsutaan muistiotositteiksi. Muistiotositteen liitteenä on arkistoitava siihen liittyvät laskelmat tai muu aineisto, josta käy ilmi, miten kirjattavaan summaan on todellisuudessa päädytty. Tällaisilla tositteilla kirjataan tapahtumia, kuten jaksotukset ja niiden purut, korjaukset ja oikaisut, täsmäytystositteet, vyörytykset ja muut sisäiset kustannussierrot, laskennalliset kursierot, maksettava arvonlisävero. (Lahti & Salminen 2014, 151.)

3.2.5 Tilinpäätös

Tilinpäätös sisältää tuloslaskelman, taseen, tilipäätöksen liitetiedot, toimintakertomuksen ja isoissa yrityksissä vielä rahoituslaskelman. Tuloslaskelma kertoo tiedot tilikauden tuloista ja menoista sekä tuloksesta. Tase kertoo tiedot yrityksen omaisuudesta sekä yritykseen sijoitetusta omasta ja vieraasta pääomasta. (Viitala & Jylhä 2013, 320) Liitetiedoissa ilmoitetaan tarpeelliset lisätiedot yrityksen tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Tällaisia ovat esimerkiksi tehdyt oikaisut edelliseltä tilikaudelta esitettäviin tietoihin, aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat kulut ja tuotot sekä virhekorjaukset (jos ne eivät olet merkitykseltään vähäisiä), perustelu siitä, jos tuloslaskelman tai taseen esittämistapaa on muutettu sekä tämän muutoksen vaikutukset. (Leppiniemi, J. & Leppiniemi, R. 2006, 352-353)

Toimintakertomuksessa esitetään yrityksen tuloksen ja tilan arvioinnin kannalta tärkeät asiat kyseisellä tilikaudella. Näitä ovat esimerkiksi toiminnan laajentaminen uudelle markkina-alueelle tai liiketoiminnan alalle, toiminnan osien lopettaminen, merkittävät investoinnit ja toimintaedellytyksiä heikentäneet tapahtumat (poikkeukselliset luottotappiot, vahingot, lakot). Rahoituslaskelma kertoo yritykseen tulleen ja sieltä lähteneen rahavirran. Käytännössä se kertoo yrityksen rahan liikkeet. Tilinpäätöksellä on kaksi tehtävää. Nämä ovat jakokelpoisen voiton laskeminen ja tiedon tuottaminen sidosryhmille yrityksen taloudellisesta tilanteesta ja menestyksestä. (Viitala & Jylhä 2013, 320.)

3.2.6 Raportointi

Raportointi on jäsennelty kahteen päätyyppiin: ulkoiseen raportointiin ja sisäiseen raportointiin. Näiden pääotsikoiden alla raportointi jakaantuu edelleen erilaisiin raportteihin tarpeen ja käyttötarkoituksen mukaan. (Lahti & Salminen 2014, 172) Hyvin toimivaan raportointiin tulee poimia käyttötarkoitukseen parhaiten sopivat tiedot. Tällaisina tietoina hyödynnetään usein erilaisia tilinpäätöksen tiedoista laskettuja tunnuslukuja. Toimivan raportoinnin haasteita on esimerkiksi tietojen tarkkuuden ja ajoituksen suhde. Kohtalaisen tarkat tiedot ovat usein hyödyllisempiä kuin myöhään tulleet, tarkkaan täsmäytetyt luvut. Muodoltaan hyvän raportoinnin tulisi

olla lyhyt, selkeä ja nopeasti hahmotettava. (Tuomi-Sorjonen & Kosonen 2015, 224)

Ulkoiseen raportointiin sisältyvät virallinen talousraportointi (sisältää tilinpäätösraportoinnin ja viranomaisraportoinnin) sekä lakisääteinen konsernintilinpäätösraportointi. Ulkoiset raportit perustuvat kirjanpidon tileihin ja yleisimmin käytetyt raportit ovat tilikohtaiset tuloslaskelma- ja taseraportit. Muita raportteja ovat pää- ja päiväkirjaraportit sekä viranomaisilmoitukset. Raporttien tehtävänä on täyttää yrityksen lakisääteisen raportoinnin tarpeet. (Lahti & Salminen 2014, 172-173.)

Sisäinen raportointi voidaan jakaa erilaisten käyttötarpeiden mukaan kolmeen eri osa-alueeseen: talous- ja tulosraportointiin, talousohjauksen raportointiin, liiketoimintatiedon hallintaan sekä analysointiin. Raporteilla raportoidaan esimerkiksi myyntiä, kustannuksia ja kannattavuutta. (Lahti & Salminen 2014, 177-178.)

3.3 Kirjanpitolaki

Kirjanpitolain mukaan jokainen, joka harjoittaa liike- tai ammattitoimintaa, on tästä toiminnastaan myös kirjanpitovelvollinen. Kirjanpitolautakunta on esittänyt tulkinnan siitä, koska kirjanpitovelvollisuus ja samalla ensimmäinen tilikausi alkaa yrityksissä ja muissa organisaatioissa. Esimerkiksi yksityisliikkeen ensimmäinen tilikausi alkaa siitä päivästä, jona liike- tai ammattitoimintaa on ryhdytty harjoittamaan. (Leppiniemi, 2012, 11-12, 24) Itse tilikausi kestää 12 kuukautta. Toimintaa aloitettaessa/lopetettaessa tai tilinpäätöksen ajankohtaa muutettaessa tilikausi saa olla tätä lyhyempi tai pidempi. Pisimillään tilikausi kestää kuitenkin 18 kuukautta. Kirjanpitovelvollisen kaikilla liikkeillä tulee olla sama tilikausi. (L 30.12.1997/1336)

Kirjanpitovelvollisen yrityksen tulee noudattaa hyvää kirjanpitolapaa. Se on yleisperiaate, joka koskee niin juoksevaa kirjanpitoa kuin tilinpäätöstäkin. Tämän tavan vastainen menettely on vastoin kirjanpitolakia. (Leppiniemi, 2012, 36-37) Hyvään kirjanpitolapaan kuuluu olennaisuuden periaate, jonka mukaan merkitykseltään vähäisten erien kohdalla on mahdollista poiketa ehdottoman tarkoista erittely-, jakotus- yms. vaatimuksista. Pikkutarkkuus ei siis koskaan ole kirjanpitolain vastaista

toimintaa. Epäselvissä ja tulkinnanvaraisissa tilanteissa ei kuitenkaan olennaisuuteen tule vedota, vaan valita tarkka sääntöjen mukainen menettelytapa. (Leppiniemi 2013, 31)

Kirjanpitovelvollisen on myös pidettävä kahdenkertaista kirjanpitoa. Kahdenkertaistella kirjanpidolla tarkoitetaan sitä, että jokainen liiketapahtuma tulee kirjata yhtä suurena vähintään kahdelle eri tilille: toisen tilin veloituksesi ja toisen hyvityksesi. Veloitus- eli debet-merkintä ilmaisee rahan käytön, kun taas hyvitys- eli kredit-merkintä rahan lähteen. (Leppiniemi 2013, 29.)

Kirjanpitovelvollisen tulee merkitä kirjanpitoonsa liiketapahtumina tulot, menot, rahoitustapahtumat sekä niiden oikaisu- ja siirtoerät. Liiketapahtumat merkitään kirjanpitotileille. Jokainen näistä tileistä on pidettävä sisällöltään samana. Sisältöä voidaan kuitenkin muuttaa toiminnan kehityksen, tililuettelon muutoksen tai muun erityisen syyn vuoksi. Kirjanpitovelvollisella tulee olla kirjanpitotileistä kultakin tilikaudelta selkeä ja riittävästi eritelty luettelo, joka selittää tilien sisällön. Tätä kutsutaan tililuetteloksi. (L 30.12.1997/1336.)

Kirjanpitoja, tositteita sekä muuta kirjanpitoaineistoa tulee käsitellä sekä säilyttää niin, että niiden sisältöä voidaan vaikeuksitta tarkastella ja tarvittaessa tulostaa selväkielisessä muodossa. Tilinpäätös, kirjanpidot, toimintakertomus, tililuettelo sekä luettelo kirjanpidoista ja aineistoista on säilytettävä vähintään 10 vuotta tilikauden päättymisestä. Tilikauden tositteet sekä liiketapahtumia koskevat kirjeenvaihdot on säilytettävä vähintään kuusi vuotta sen vuoden lopusta, jonka aikana tilikausi on päättynyt. (L 30.12.1997/1336.)

4 IMAGO

Tutkimuksen aiheeseen liittyy läheisesti imago. Tässä luvussa käsitellään lyhyesti mitä imago käsitteenä tarkoittaa sekä mitkä asiat vaikuttavat imagon muodostumiseen.

4.1 Imago käsitteenä

Imago tarkoittaa esimerkiksi ihmisestä, organisaatiosta, kaupungista tai maasta syntynyttä kuvaa. Tiivistettynä se on siis vastaanottajan mielikuva eri asioista ja viittaa sananmukaisestikin kuviin sekä visuaalisuuteen. Imago on myös henkilökohtainen, eli jokainen ihminen voi nähdä tietyn asian eri tavalla. Kyse ei ole siis siitä, miten asiat ovat, vaan miltä ne näyttävät olevan. Imagoa käytetään usein maineen synonyyminä ja sen takia näiden termien eroa onkin joskus vaikea nähdä. Ero näillä kahdella on se, että maine on sitä, mihin organisaatio sanoo pyrkivänsä sekä sitä, onko organisaatio pitänyt lupauksensa vai ei. Imago taas keskittyy ihmisten mielikuviin eri asioista. (Juholin 2013, 229, 231; Rope 2005, 176)

4.2 Imagon muodostuminen

Imagon sanotaan muodostuvan ihmisten kokemusten, asenteiden, tietojen, tunteusten ja uskomusten summasta tiettyä asiaa kohtaan. Keskeistä on, että vain tiedot ja kokemukset ovat tosikytkentäisiä. Asenteet, tuntemukset sekä uskomukset taas ovat näkemyksinä ihmisen mielessä, vaikka kokemuksia asiasta ei omistaisikaan. Imagolle ominaista on myös, että se kytkeytyy kaikkiin asioihin. Niinpä esimerkiksi mielikuva järjestöstä on järjestökuva, mielikuva yrityksestä on yrityskuva, mielikuva henkilöstä on henkilökuva. (Rope 2005, 176) Käytämme näitä luotuja mielikuvia helpottamaan sekä yksinkertaistamaan omaa harkintaamme ja päätöksentekoa, mutta vahvat ennakkoluulot tai uskomukset suuntaan tai toiseen voivat olla oman etumme vastaisia. Voidaan ajatella esimerkiksi, että kun tietty asia on ollut jotain joskus, se on sitä aina eikä miksikään muutu. Luodut mielikuvat saattavat siis olla niin tiukassa, että niitä voi olla vaikea muuttaa. (Vuokko 2003, 105)

5 TUTKIMUKSEN AINEISTO JA METODIT

Tässä luvussa esittelen, miten tutkimus toteutetaan. Ensin käydään läpi, millaisia tutkimusmenetelmiä on olemassa, joilla tällaista tutkimusta voidaan toteuttaa. Tämän jälkeen esittelen minkä tutkimusmenetelmän olen itse valinnut tähän tutkimukseen, ja miksi. Tämän jälkeen käsittelen tutkimusaineiston keruun sekä analysoinnin. Tässä tutkimuksessa tutkimusaineisto kerätään kyselylomakkeella, joka toteutetaan taloushallinnon opiskelijoilla. Käsittelen mihin kyselylomake perustuu, miten se toteutetaan ja mitkä olivat syyt siihen, miksi valitsin juuri kyselylomakkeen tämän tutkimuksen toteuttamista varten. Lopuksi esittelen tutkimuksen validiteetin ja reliabiliteetin, sekä niiden vaikutukset.

5.1 Tutkimusmenetelmä

Tutkimuksen toteutukseen vaihtoehtoisina tutkimusmenetelminä ovat laadullinen, eli kvalitatiivinen tutkimusmenetelmä tai määrällinen, eli kvantitatiivinen tutkimusmenetelmä.

Laadullisen tutkimuksen lähtökohtana on todellisen elämän kuvaaminen. Siihen sisältyy ajatus, että todellisuus on moninainen. On kuitenkin otettava huomioon, että todellisuutta ei voi pirstoa mielivaltaisesti osiin. Tapahtumat muovaavat samanaikaisesti toinen toistaan, ja tämän myötä onkin mahdollista löytää monen suuntaisia suhteita. (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2008, 157) Tutkimustyylin tavoitteena on tutkittavan ilmiön kuvaaminen, ymmärtäminen ja tulkinnan antaminen. Pyrkimyksenä on siis tutkittavan ilmiön syvälinen ymmärtäminen. Laadullisessa tutkimuksessa ei etukäteen voida määritellä sitä, kuinka paljon ja mitä tietoa/aineistoa kerätään. Tarkoituksena on kerätä niin paljon aineistoa, että tutkimusongelma ratkeaa ja tutkija ymmärtää ilmiön. Laadullinen tutkimus tarjoaa tutkittavasta ilmiöstä hyvän kuvauksen. Hyvä kuvaus tarkoittaa ymmärrettävää, kokonaisvaltaista ja ehkä myös tarkkaa kuvausta tutkittavasta ilmiöstä. (Kananen 2017, 34-35)

Määrällinen eli kvantitatiivinen tutkimus edellyttää ilmiötä selittäviä teorioita ja niiden hyödyntämistä. Yleisin aineistonkeruun väline kvantitatiivisessa tutkimuksessa on tutkimuslomake, joka muodostuu kysymyksistä. Kvantitatiivinen tutkimus

ei eroa tutkimusprosessiltaan ja rakenteeltaan laadullisesta tutkimuksesta, koska määrällisessä tutkimuksessa ovat samat tutkimusprosessin vaiheet ja raportointi kuin laadullisessa tutkimuksessa. Näiden kahden ero tulee tutkimuksen lähtökohdista, jotka ovat kummallekin lähestymistavalle erilaiset. Kvantitatiivinen tutkimus edellyttää tutkittavasta ilmiöstä teoriaa ja esiyymmärrystä. Ilmiön tekijöiden ja muuttujien, sekä niiden välisten suhteiden tulee olla tiedossa, jotta niitä voidaan mitata määrällisen tutkimuksen keinoilla. Tällainen keino on yleensä kyselylomake. Kvantitatiivinen tutkimus edellyttää taustakseen teorioita, jotka selittävät ilmiötä ja joiden pohjalta voidaan johtaa kysymykset. Tällainen tutkimus on siis aina teoriapohjaista tutkimusta, joka kohdistuu empiriaan eli käytäntöön. (Kananen 2015, 197, 202.)

Tässä tutkimuksessa käytetään määrällistä, eli kvantitatiivista tutkimusmenetelmää. Koen tämän tutkimusmenetelmän parhaimmaksi vaihtoehdoksi aiheeseen, koska tällä tutkimusmenetelmällä saan laajan vastaaja otannan ja tämän myötä pääsen paremmin vertailemaan kyselyyn vastanneiden vastauksia keskenään.

5.2 Tutkimusaineiston keruu ja analysointi

Tutkimuksen aineisto kerätään kyselylomakkeella. Kyselylomake toteutetaan taloushallinnon opiskelijoilla ja näin ollen saadaan kuva siitä, millainen mielikuva taloushallinnon opiskelijoilla on tilitoimistoalasta ja sen houkuttelevuudesta. Kyselylomake sopii tähän tutkimukseen parhaiten, koska sen myötä saan suuremman joukon vastaajia ja pystyn paremmin vertailemaan näitä vastauksia keskenään. Kyselylomakkeen tavoitteena on saada julki taloushallinnon opiskelijoiden mielipiteitä tilitoimistoalasta, sen houkuttelevuudesta sekä siitä, miten houkuttelevuutta voitaisiin parantaa. Tämän myötä tavoitteena on myös saada tilitoimistoalasta houkuttelevampi ja vetovoimaisempi nuorten keskuudessa.

Kyselyn toteuttamista varten luodaan saatekirje, joka lähetetään tutkittavalle ryhmälle. Saatekirje kertoo vastaajalle tutkimuksen perustiedot, eli mistä on kysymys, kuka tutkimusta tekee, miten kyseiset vastaajat on valittu ja mihin saatuja tutkimustuloksia käytetään. Saatekirjeen merkitys on myös suuri, koska sen perusteella vastaaja päättää; vastaanko kyselyyn vai en. Kyselyn lomake voi siis olla vaikka kuinka

hyvä, mutta jos saatekirje on huono, voi vastaaja jättää koko lomakkeen näkemättä. Yleensä paras vastaamismotivaatio tulee aiheen kiinnostavuudesta, mutta hyvin laaditulla saatekirjeellä saattaa jo herättää vastaajaan kiinnostuksen ja vaikuttaa näin vastausten luotettavuuteen. (Vehkalahti 2014, 47-48.)

Tutkimuksen kyselylomake perustuu aiempiin, vastaavanlaisiin kyselylomakkeisiin. Kyselylomakkeeni pohjana toimivat Rintalan vuonna 2013 tehdyn opinnäytetyön ”tilitoimiston imago” kyselylomake sekä taloushallintoliiton teettämä mielikuvakysely taloushallinnon opiskelijoille. Käytän näitä tutkimuksia pohjana, koska nämä kyseiset tutkimukset ovat lähellä omaa tutkimustani. Kyselylomake on sähköinen ja se luodaan Google Forms-sovelluksella. Sovelluksen valinta perustuu siihen, että se on helppokäyttöinen sekä tukee hyvin myös matkapuhelimia. Tämän myötä tutkimuksen kyselyn pystyy siis täyttämään myös matkapuhelimella. Sähköisissä lomakkeissa myös muistutusviestin lähettäminen onnistuu pienemmällä vaivalla sekä ilman kustannuksia. Muistutuksen voi myös panna lähtemään automaattisesti vastaajille tietyn ajan kuluttua. (Vilka 2007, 28) Hyvinä puolina sähköisissä lomakkeissa pidetään myös sitä, että vastaukset tallentuvat suoraan sähköiseen muotoon, eikä niitä näin ollen tarvitse erikseen tallentaa. Paperilomakkeiden kanssa tallentaminen on taas hyvin aikaa vievää sekä virhealtista. (Vehkalahti 2014, 48)

Kyselytutkimusten etuna pidetään sitä, että niiden avulla voidaan kerätä laaja tutkimusaineisto. Tutkimukseen voidaan siis saada paljon eri henkilöitä ja heiltä voidaan kysyä monia eri asioita. Tämä tyyli on tehokas, koska se säästää tutkijan aikaa ja vaivannäköä. Jos itse kyselylomake on suunniteltu huolellisesti, aineisto voidaan nopeasti käsitellä tallennettuun muotoon ja analysoida se tietokoneen avulla. (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2008, 190) Koko tutkimuksen onnistuminen riippuu paljolti siis siitä, miten hyvin lomake on tehty. Lomake täytyy siis suunnitella huolellisesti, koska kun vastaaja täyttää lomakkeen, on siihen myöhäistä enää tehdä muutoksia. (Vehkalahti 2014, 20)

Kyselytutkimukseen liittyy toki myös heikkouksia. Yleensä aineistoa pidetään pinnallisena ja tutkimuksia teoreettisesti vaatimattomina. Haittoja ovat myös seuraavat asiat:

- Ei ole mahdollista varmistua siitä, miten tosissaan vastaajat ovat suhtautuneet itse tutkimukseen. Ovatko he siis pyrkineet vastaamaan annettuihin kysymyksiin huolellisesti ja rehellisesti.
- Ei ole myöskään selvää, miten onnistuneita vastaajille annetut vastausvaihtoehdot ovat olleet heidän näkökulmastaan.
- Ei varmuudella tiedetä, miten vastaajat ylipäänsä ovat selvillä itse aiheesta tai miten he ovat perehtyneet asiaan, josta esitetään kysymyksiä.
- Hyvän lomakkeen teko vaatii aikaa sekä tietoa ja taitoa itse tutkijalta.
- Kyselyyn vastaamattomuus nousee joissakin tapauksissa suureksi (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2008, 190.)

Tämän tutkimuksen kyselylomakkeessa käytetään normaalien valintakysymysten lisäksi monivalintakysymyksiä. Monivalintakysymykset ovat hyviä siitä, että niiden vastauksia voidaan mielekkäästi vertailla, ne auttavat vastaajaa tunnistamaan itse asian, sekä ne saavat aikaan vähemmän kirjavia vastauksia. Näiden lisäksi myös saatua aineistoa on helpompi käsitellä sekä analysoida tietokoneella. (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2008, 196.)

Kysely lähetetään taloushallinnon opiskelijoille ennen koulujen lähituntien loppumista, eli huhtikuun loppuun mennessä. Kysely pidetään auki noin kaksi kuukautta, eli kesäkuun loppuun asti. Kyselystä saadut vastaukset siirretään Google Formssista Excel-taulukkoon, jonka kautta ne myös analysoidaan. Tavoitteena on analysoida tulokset niin, että ne antavat hyvän ja selvän kuvan siitä, mitä mieltä taloushallinnon opiskelijat ovat tilitoimistoalasta ja sen houkuttelevuudesta.

5.3 Tutkimuksen validiteetti ja reliabiliteetti

Validiteetti kertoo käytännössä sen, mitataanko sitä, mitä piti. Reliabiliteetilla taas kerrotaan, miten tarkasti mitataan. Validiteetti on siis mittauksen luotettavuuden

kannalta ensisijainen peruste, koska jos ei mitata oikeaa asiaa, ei myöskään reliabiliteetilla ole mitään merkitystä. Reliabiliteettiin vaikuttaa suuresti siis se, miten paljon tehdään mittausvirheitä (Vehkalahti 2014, 41) Tulee ottaa myös huomioon, että mittarit ja menetelmät eivät aina vastaa sitä todellisuutta, mitä tutkija olettaa. Esimerkiksi kyselylomakkeen kysymyksiin saadaan vastaukset, mutta itse vastaajat ovat saattaneet ymmärtää monet kysymyksistä aivan toisin kuin tutkija on itse ajatellut. Jos tutkija käsittelee näin saatuja tuloksia edelleen oman ajattelumallinsa mukaan, ei tuloksia voida pitää pätevinä ja tosina. Kvantitatiivisissa, eli määrällisissä tutkimuksissa on kuitenkin kehitelty erilaisia tilastollisia menettelytapoja, joilla voidaan arvioida käytettyjen mittareiden ja menetelmien luotettavuutta. (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara, 226-227)

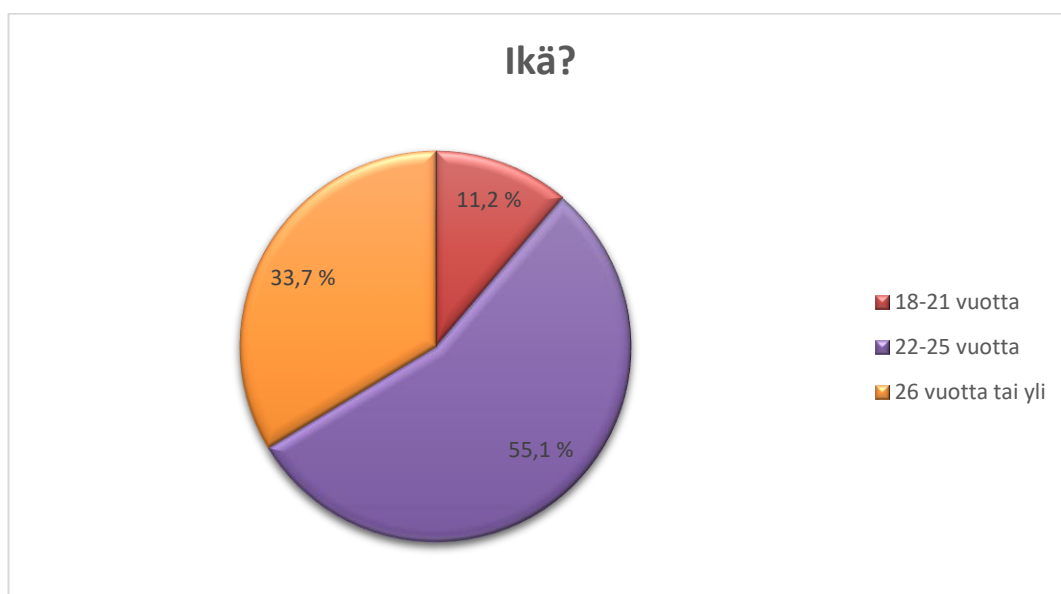
Tämän tutkimuksen kyselylomakkeen reliabiliteettiin ja validiteettiin on pyritty vaikuttamaan monesta näkökulmasta. Kyselylomakkeessa olevat termit ja kysymykset ovat helposti ymmärrettäviä. Niiden pohjana toimivat aiemmat, vastaavallaiset tutkimukset ja ne on testattu alan opiskelijalla. Kyselylomakkeen vastausvaihtoehdot on niin ikään testattu alan opiskelijalla ja vastausvaihtoehtoja on lisätty tarpeen vaatiessa. Tarkoituksena on antaa vastaajalle mahdollisimman laaja määrä vastausvaihtoehtoja, mutta niin, että ne ovat helposti ymmärrettäviä. Näin tekemällä karsin sitä, että vastaajalle ei ole omasta mielestään annettu tarvittavaa vastausvaihtoehtoa. Tutkimuksen kohderyhmä on myös tarkoin valittu vastaamaan juuri sitä ryhmää, joka antaa tutkimukselleni tarvittavat vastaukset. Kyselylomakkeen vastaukset saadaan myös siirrettyä suoraan Google Forms-sovelluksesta, Excel-taulukkoon. Tämän myötä inhimillisen näppäilyvirheen määrä vähenee, ja vastaukset saadaan siirrettyä sellaisenaan Excel-taulukkoon. Tulosten analysointi tapahtuu tekemällä vastauksista erilaisia kuvioita, jotka havainnollistavat sitä, mitä mieltä vastaajat ovat olleet eri asioista.

6 TUTKIMUKSEN TULOKSET

Tässä kappaleessa esitellään tutkimuksen tulokset. Tulokset kerättiin kyselylomakkeella taloushallinnon opiskelijoilta eri oppilaitoksista. Vastauksia tutkimuksen kyselylomakkeeseen tuli yhteensä 107 kappaletta, vastausprosentin jäädessä 16,9 %:iin. Vastauksien myötä saa hyvän kuvan siitä, mitä mieltä taloushallinnon opiskelijat ovat tilitoimistoalasta.

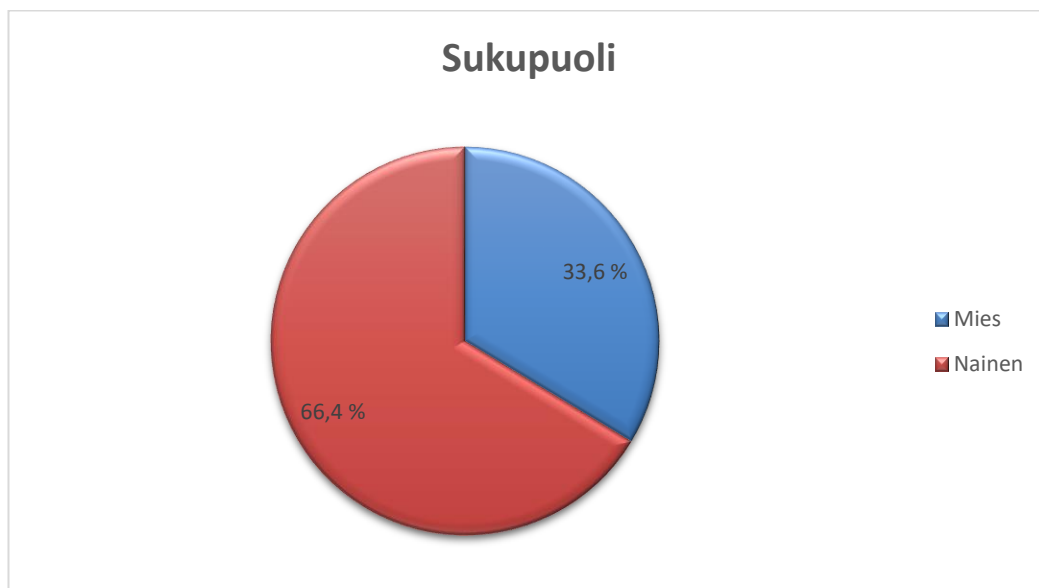
6.1 Vastaajien perustiedot

Kyselyn alussa kartoitetaan opiskelijoilta perustietoja, kuten ikää, sukupuolta ja opilaitosta. Tämän myötä saadaan kuva siitä, millainen vastaajajoukko kyselyllä on.

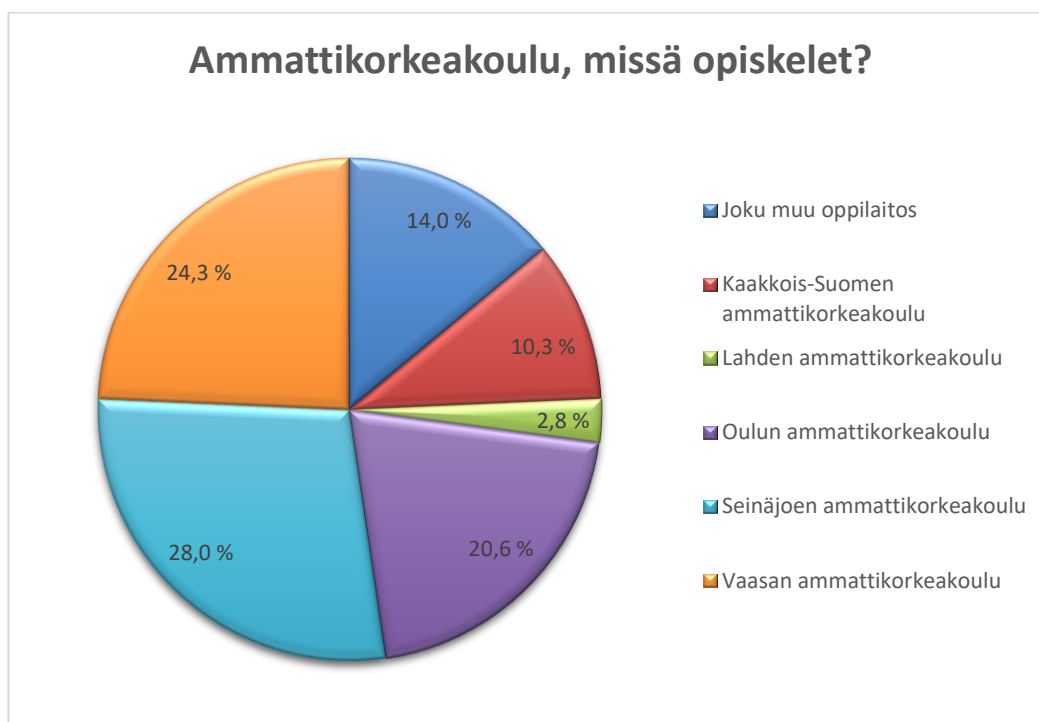
Kuvio 2. Vastaajien ikäjakauma.

Kuvioista 2 voidaan nähdä, että 11,2 % vastaajista ovat 18–21-vuotiaita, 55,1 % 22–25-vuotiaita ja 33,7 % 26-vuotiaita tai yli.

Kuvio 3. Vastaajien sukupuolijakauma.

Kuviosta 3 voidaan nähdä, että vastaajista 33,6 % ovat miehiä ja 66,4 % naisia.

Kuvio 4. Vastaajien oppilaitosjakauma.

Kuvoista 4 nähdään, että vastaajista 24,3 % on Vaasan ammattikorkeakoulusta, 28 % Seinäjoen ammattikorkeakoulusta, 20,6 % Oulun ammattikorkeakoulusta, 2,8 %

Lahden ammattikorkeakoulusta, 10,3 % Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulusta ja 14 % jostain muusta oppilaitoksesta. Tutkimuksessa vastaajia on siis monesta eri koulusta ja näin ollen vastauksista saadaan monipuolisempia.

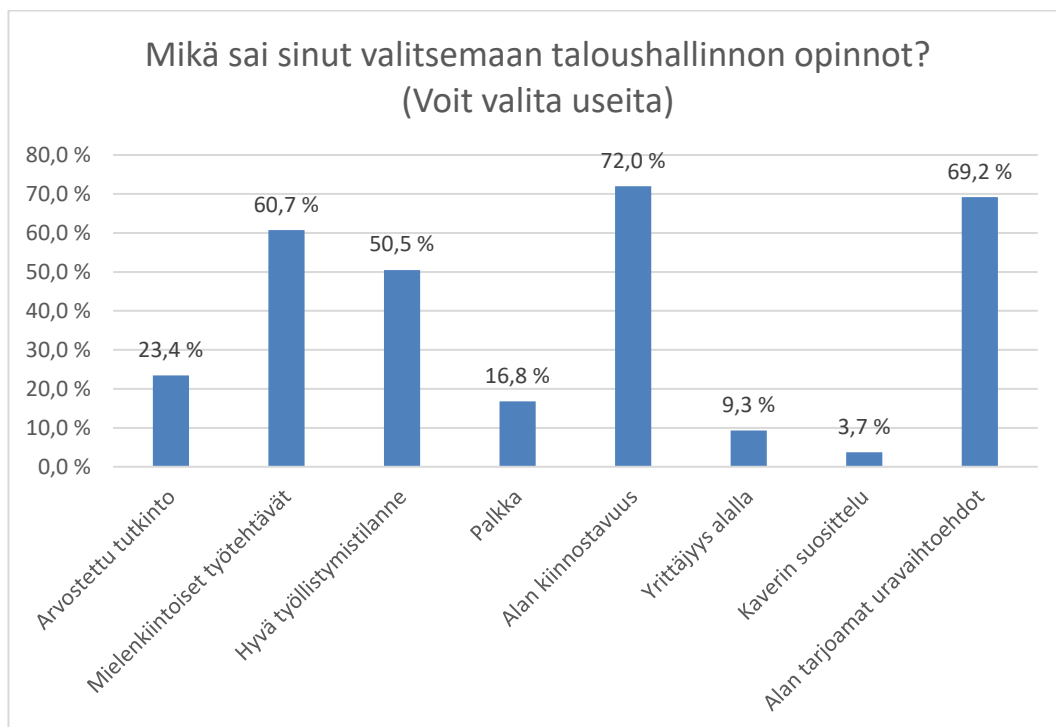

Kuvio 5. Vastaajien opintojakauma.

Kuvioista 5 nähdään, että vastaajista 5,6 % ovat ensimmäisellä vuodella, 33,7 % toisella vuodella, 52,3 % kolmannella vuodella ja 8,4 % neljännellä vuodella.

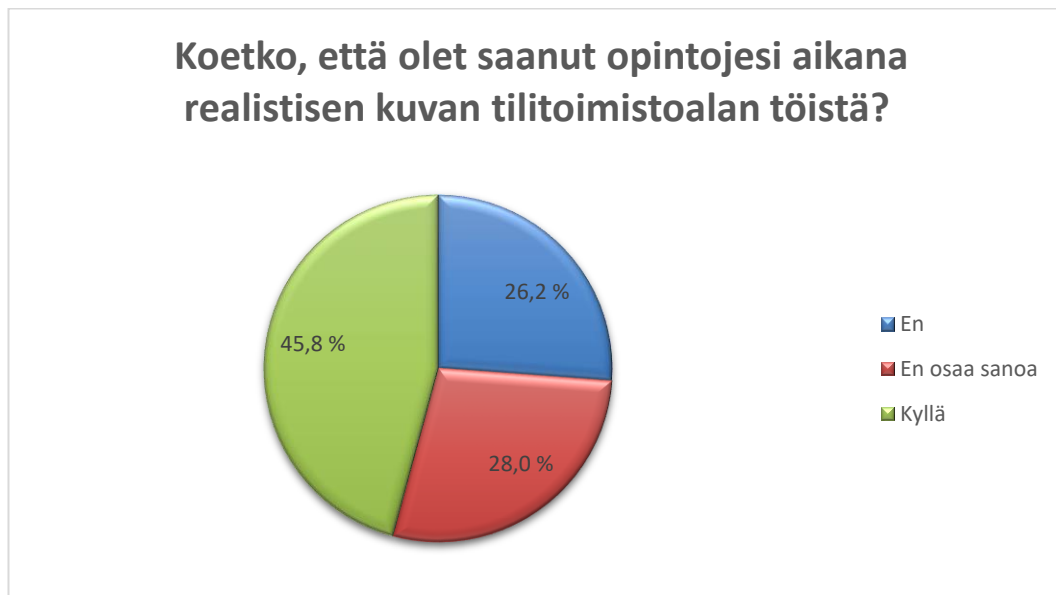
6.2 Opinnot ja tilitoimistoala

Perustietojen jälkeen perehdytään siihen, miksi on valinnut taloushallinnon opinnot, miten paljon tilitoimistoalasta kerrotaan koulussa ja miten opiskelijoihin tulisi olla yhteydessä tilitoimistoalaan liittyvissä asioissa. Tämän myötä saadaan kuva siitä, miksi taloushallinnon opinnot kiinnostavat ja miten paljon tilitoimistoalasta puhutaan koulussa. Tämän lisäksi selvitetään, että haluaisivatko opiskelijat kuulla lisää tietoa tilitoimistoalasta koulussa ja miten tätä tietoa tulisi levittää.

Kuvio 6. Taloushallinnon opintojen valinta.

Kuviosta 6 näkee, että tähän monivalintakysymykseen oli selvänä suosikkina neljä eri asiaa. Taloushallinnon opintojen valintaan vaikuttaa suuresti mielenkiintoiset työtehtävät, hyvä työllistymistilanne, itse alan kiinnostavuus, sekä alan tarjoamat uravaihtoehdot. Nämä neljä asiaa liittyvät läheisesti toisiinsa ja ehkä senkin takia ne nousivat suosituimmiksi valinnoiksi. Vastaajien mielestä taloushallinto alana on kiinnostava sekä se tarjoaa hyviä mahdollisuuksia lähteä eri urasuuntiin. Alalla on myös hyvä työllistymistilanne ja työtehtävät ovat mielenkiintoisia. Vähiten vastauksia saivat kaverin suosittelu, yrittäjyys alalla, palkka sekä arvostettu tutkinto. Vastaukset vastasivat odotettua aika hyvin. Pienenä yllätyksenä tuli se, että arvostettu tutkinto sai vähän ääniä. Myös yrittäjyys taloushallinnon alalla kiinnostaa osaa vastaajista, mikä on positiivista nähdä.

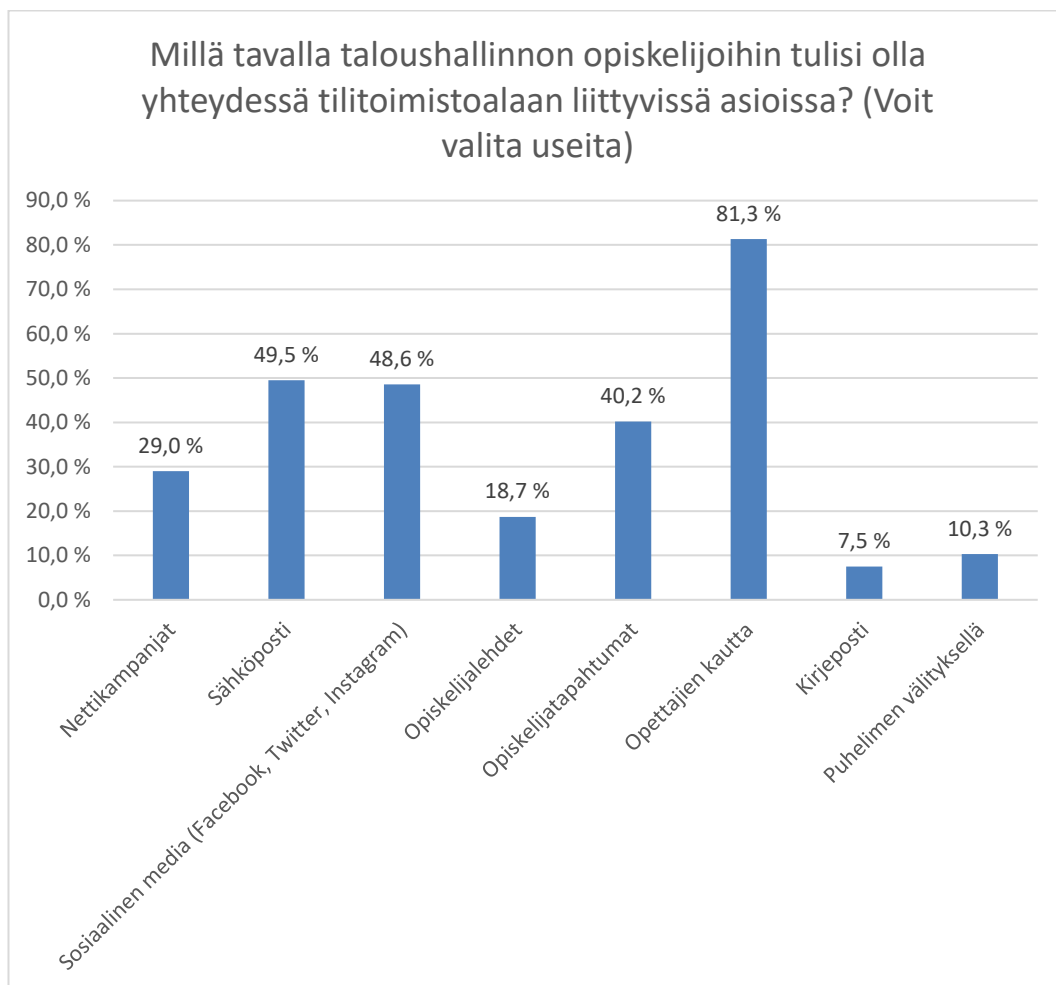
Kuvio 7. Tilitoimistoalan töiden mielikuva.

Kuviosta 7 näkee, että vastaajista 45,8 % vastasi kyllä, 26,2 % ei ja 28 % ei osannut sanoa. Yllätyksenä tuli se, että vain 45,8 %, eli alle puolet vastaajista on sitä mieltä, että on saanut realistisen kuvan tilitoimistoalan töistä opintojensa aikana. Osaltaan tämän selittää se, että koulussa ei niinkään puhuta siitä mitä työelämässä tehdään, vaan enemmän käydään läpi alan yleisiä asioita. Tässä olisi sellainen asia mitä opetuksessa voisi lisätä, eli enemmän tietoa käytännön työtehtävistä jo opiskeluvaiheessa.

Kuvio 8. Tilitoimistoalan tiedon levittämisen hyödyllisyys.

Kuviosta 8 näkee, että vastaajista 79,4 % kokisi hyödylliseksi sen, että tilitoimistoalasta kerrottaisiin enemmän tietoa. Vain 8,4 % vastasi ei, ja 12,2 % vastasi en osaa sanoa. Tämä kysymys tukee kysymyksessä kuusi esiin tullutta käsitystä siitä, että alaa opiskelijat eivät saa koulussa tarpeeksi tietoa tilitoimistoalasta ja kokisivat hyödylliseksi sen, että siitä puhuttaisiin lisää. Tämä on siis sellainen asia, mitä opiskelijat haluaisivat sisällyttää enemmän opetukseensa. Tämän myötä opiskelijat osaisivat paremmin varautua siihen, mitä tilitoimistoala käytännössä on.

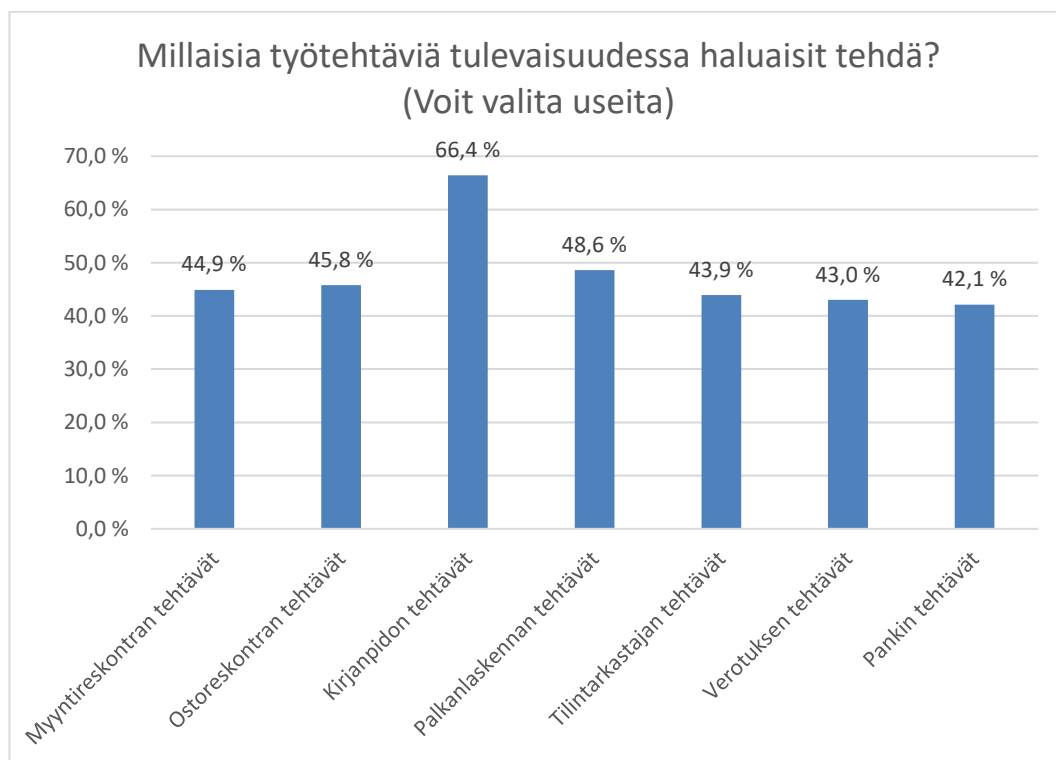
Kuvio 9. Tilitoimistoalan tiedon levittäminen taloushallinnon opiskelijoille.

Kuvion 9 kysymyksessä esiin nousi tiedon levittämiskanavista vaihtoehto; opettajien kautta. Tämä kysymys tukee kysymyksiä kuusi ja seitsemän sen suhteen, että tässäkin esiin nousee se, että opiskelijat haluaisivat kuulla opettajilta lisää tietoa tilitoimistoalasta. Opiskelijat viettävät suurimman osan ajastaan opettajien kanssa, joten olisi hyvä, että heidän kauttaan saataisiin levitettyä tietoa tilitoimistoalasta. Paljon ääniä saivat myös sähköposti, sosiaalinen media, sekä opiskelijatapahtumat. Sähköposti sekä sosiaalinen media ovat juuri sellaisia asioita, joita opiskelijat käyttävät lähes päivittäin, joten näiden kanavien kautta opiskelijoihin olisi helppo olla yhteydessä. Myös opiskelijatapahtumia järjestetään kovin paljon ja niissä on paljon opiskelijoita mukana, joten myös sen kautta opiskelijat olisi helppo saavuttaa. Vähiten ääniä saivat nettikampanjat, opiskelijajalehdet, kirjeposti sekä puhelin. Nämä asiat ovat juuri sellaisia, jotka ovat pikkuhiljaa häviämässä kokonaan, joten niiden

vähäinen äänimäärä ei yllätä. Puhelimen käyttöä tiedon levittäjänä ei nuoret pidä kovin suosittuna tapana, vaan suosivat enemmän esimerkiksi sosiaalista mediaa.

6.3 Työtehtävät ja tilitoimistot työllistäjänä

Seuraavassa osiossa perehdytään siihen, mitä työtehtäviä taloushallinnon opiskelijat haluavat tehdä tulevaisuudessa ja olisiko opiskelijoilla kiinnostusta lähteä työskentelemään tilitoimistoihin. Tämän lisäksi selvitetään, miten kiinnostuneita taloushallinnon opiskelijat ovat oman tilitoimiston perustamisesta. Näin saadaan kuva siitä, miten paljon kiinnostusta opiskelijoilta löytyy tilitoimistoalaa kohtaan ja miten paljon kiinnostusta löytyy oman tilitoimiston perustamiseen, ja näin ollen itse itsensä työllistämiseen.

Kuvio 10. Eri työtehtävien suosiollisuus.

Kuviosta 10 näkee, että suurimman suosion vaihtoehtoista sai kirjanpidon tehtävät. Tämä työtehtävä on helposti se, mikä ensimmäisenä tulee mieleen, kun taloushallintoa mietitään, joten sen suosio ei yllättänyt. Loput vaihtoehdot saivat melkein

yhtä paljon ääniä kukin. Pienenä yllätyksenä tuli se, että myös pankin tehtävät kiinnostavat suuresti taloushallinnon opiskelijoita. Taloushallinnon opiskelijoita kiinnostavat siis laajasti monet eri tehtävät, mutta kirjanpidon tehtävät ovat suosituimmat. Tilitoimistoalaa mieltien on hyvin positiivista nähdä, että opiskelijoita kiinnostaa suuresti esimerkiksi kirjanpidon tehtävät, myynti- ja ostoreskontran tehtävät sekä palkanlaskenta. Nämä tehtävät ovat kuitenkin yleisimpiä tilitoimiston työtehtäviä, joten on hyvä nähdä, että niihin on myös paljon kiinnostuneita.

Kuvio 11. Halukkuus työskennellä tilitoimistossa.

Kuviosta 11 näkee, että vastaajista 71 % oli sitä mieltä, että työskentely tilitoimistossa kiinnostaa, 19,6 % vastasi ei, ja 9,4 % vastasi en osaa sanoa. Työskentely tilitoimistossa kiinnostaa siis selvästi suurinta osaa taloushallinnon opiskelijoita, mutta kuten aiemmista kysymyksistä voidaan päätellä, niin opiskelijat toivoisivat lisää tietoa tilitoimistoalasta. Tämän kiinnostuksen myötä voidaan todeta, että tilitoimistoalalla tulee tulevaisuudessakin olemaan hyvin työvoimaa. Tilitoimistot ovat siis haluttuja työnantajia opiskelijoiden näkökulmasta.

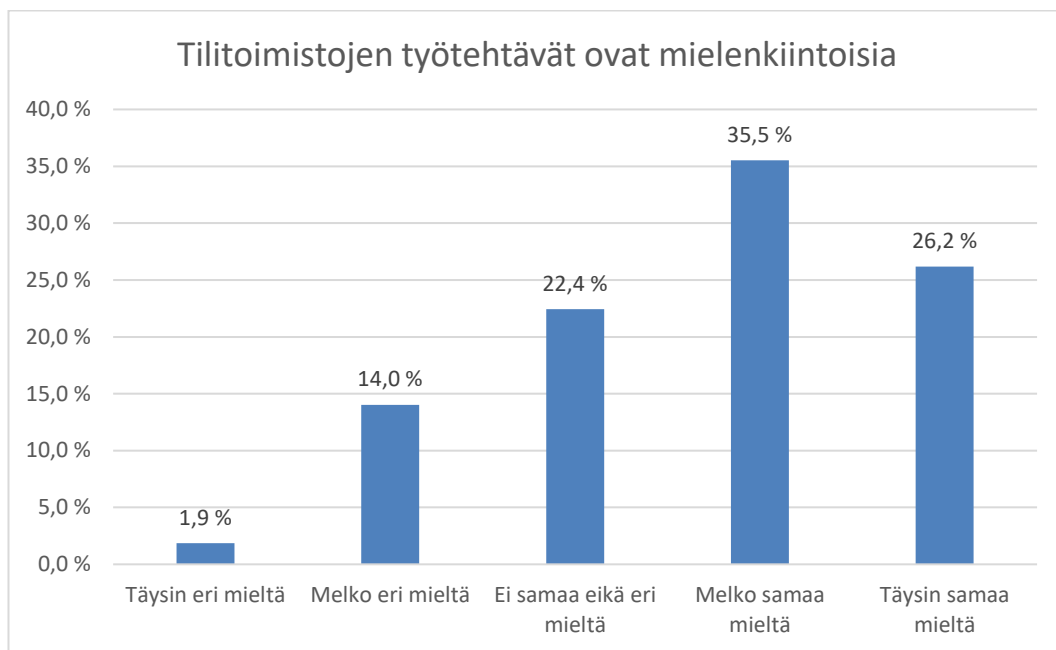

Kuvio 12. Halukkuus yrittäjyyteen tilitoimistoalalla.

Kuviosta 12 näkee, että vastaajista 57 % vastasi ei, 25,2 % vastasi en osaa sanoa, ja 17,8 % vastasi kyllä. Halukkuus oman tilitoimiston perustamiseen on siis aika pieni, mutta sellainen kuitenkin löytyy. 25,2 % vastaajista kuitenkin oli vastannut myös, että ei osaa sanoa, joten kiinnostusta voi siis löytyä lisääkin. Tämä oli positiivinen yllätys tutkijalle, koska odotuksena oli, että kiinnostavuus oman tilitoimiston perustamiseen olisi hyvinkin pieni. Voidaan siis todeta, että 43 % vastaajista yrittäjyys on kuitenkin mietinnässä vielä jollakin asteella.

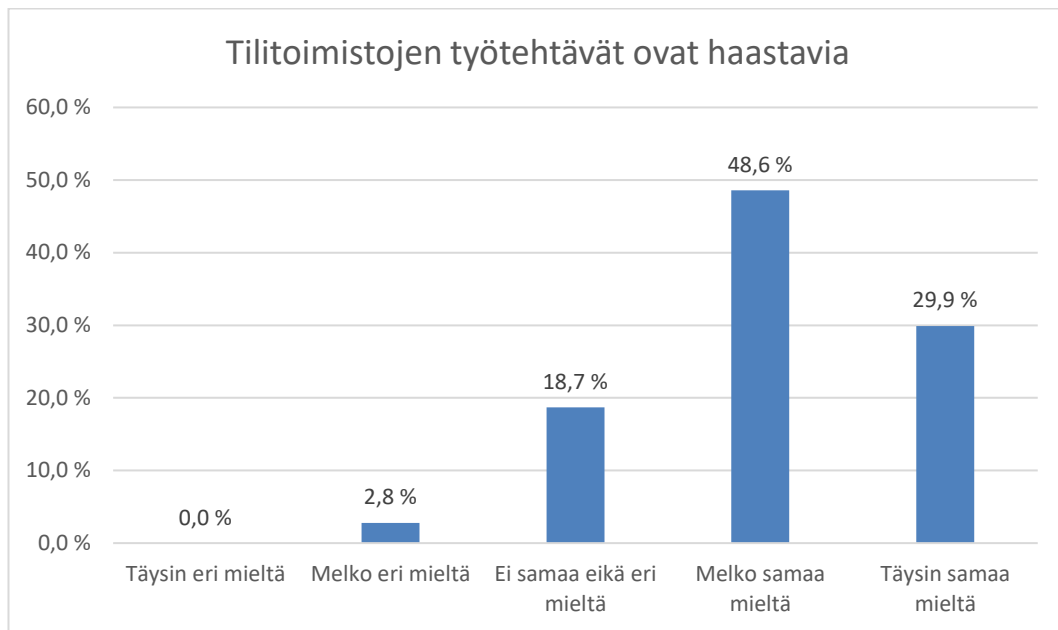
6.4 Tilitoimiston väittämät

Seuraavassa osiossa vastaajille esitetään väittämiä tilitoimistoista, ja vastaajien tehtävänä on vastata, miten samaa tai eri mieltä he ovat väittämän kanssa. Väittämät koskevat tilitoimistoissa tehtäviä työtehtäviä, työllisyystilannetta, alan kilpailuvuutta, tilitoimistoissa hankitun työkokemuksen arvoa sekä tilitoimistojen palkkatasoa. Näin saadaan kuva siitä, mitä mieltä alan opiskelijat ovat tilitoimiston työtarjoamasta. Ovatko he tyytyväisiä siihen mitä tilitoimistot tarjoavat, vai voisiko joi-tain asioita tehdä paremmin.

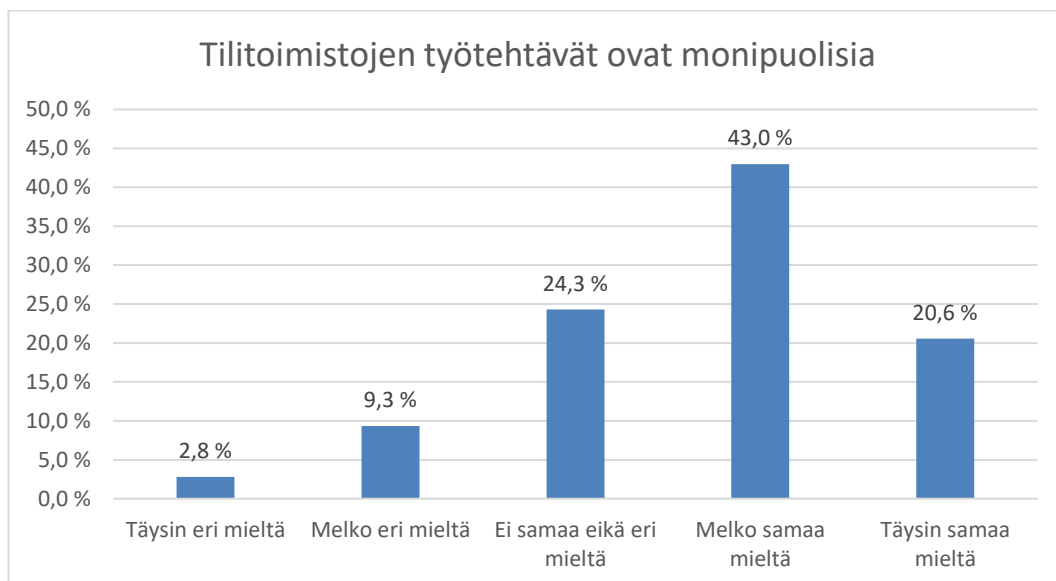
Kuvio 13. Tilitoimistojen työtehtävien mielenkiintoisuus.

Kuviosta 13 näkee, että vastaajista 1,9 % vastasi täysin eri mieltä väittämän kanssa, 14 % melko eri mieltä, 22,4 % ei samaa eikä eri mieltä, 35,5 % melko samaa mieltä ja 26,2 % täysin samaa mieltä. Opiskelijoiden mielestä selvästi suurin osa (61,7 %) oli sitä mieltä, että tilitoimistojen työtehtävät ovat mielenkiintoisia. Kiinnostusta tilitoimistoalaa kohtaan on siis selvästi. Vain 1,9 % vastaajista oli kysymyksen kanssa täysin eri mieltä, joten voidaan päätellä, että tilitoimistojen työtehtävät kiinnostavat opiskelijoita.

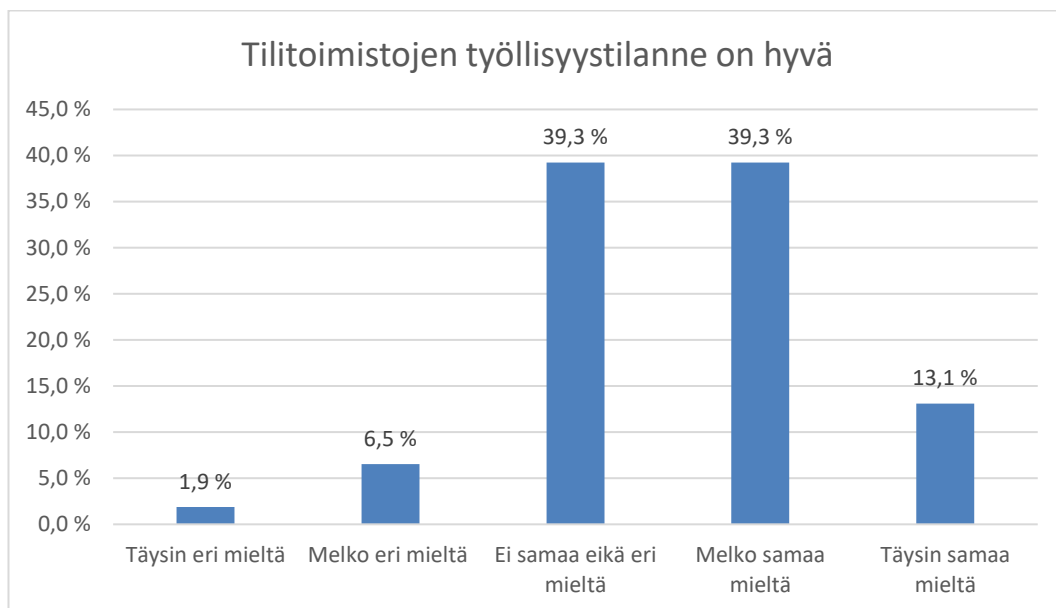
Kuvio 14. Tilitoimistojen työtehtävien haasteellisuus.

Kuviosta 14 näkee, että vastaajista 2,8 % vastasi melko eri mieltä väittämän kanssa, 18,7 % ei samaa eikä eri mieltä, 48,6 % melko samaa mieltä ja 29,9 % täysin samaa mieltä. Vaihtoehto; täysin eri mieltä, ei saanut yhtään vastausta. Tilitoimistojen työtehtäviä pitää siis haastavana 78,5 % vastaajista. Tämä ei tullut yllätyksenä tutkijalle, koska työtehtävät ovat juuri sellaisia, jotka vaativat oikeaa osaamista. On siis hyvä nähdä, että opiskelijat ovat tietoisia siitä millaisella alalla ovat ja näyttävät kiinnostusta alan oppimiseen haastavuudesta huolimatta.

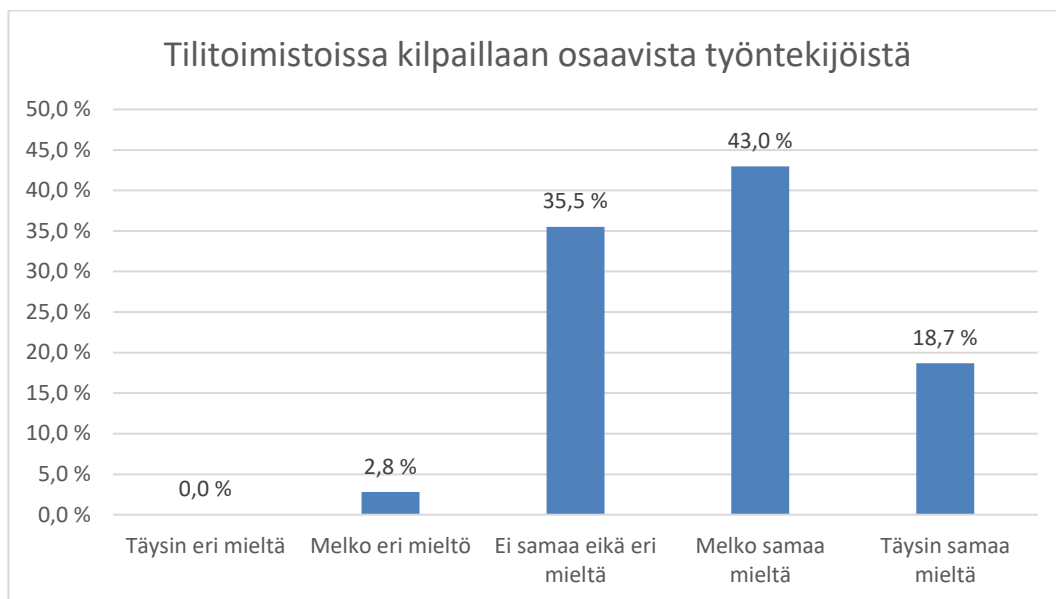
Kuvio 15. Tilitoimistojen työtehtävien monipuolisuus.

Kuviosta 15 näkee, että vastaajista 2,8 % vastasi täysin eri mieltä väittämän kanssa, 9,3 % melko eri mieltä, 24,3 % ei samaa eikä eri mieltä, 43 % melko samaa mieltä ja 20,6 % täysin samaa mieltä. Tilitoimistojen työtehtäviä pitää siis monipuolisina 63,6 %, eli yli puolet vastaajista. Vain 2,8 % vastasi täysin eri mieltä ja 9,3 % melko eri mieltä, yhteensä siis 12,1 % oli sitä mieltä, että työtehtävät eivät ole monipuolisia. On jälleen hyvä nähdä, että opiskelijat ovat sitä mieltä, että alan tarjoamat työtehtävät eivät ole pitkästyttäviä, vaan monipuolisuutta löytyy. Alan monipuolisuus pitää alaa kiinnostavana ja sen myötä on mahdollista oppia hyvinkin erilaisia työtehtäviä.

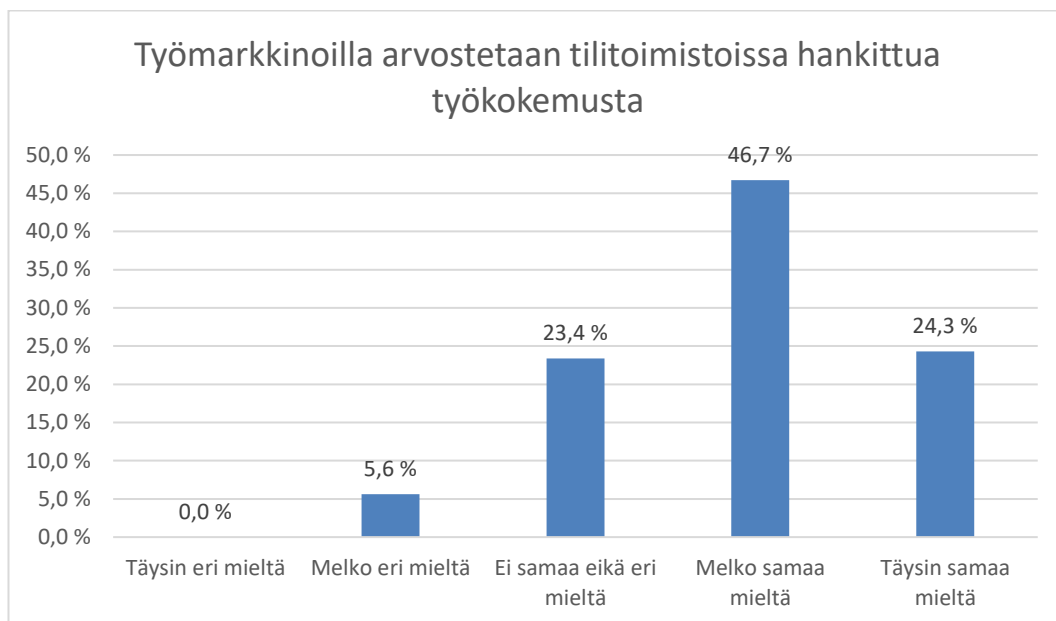
Kuvio 16. Tilitoimistojen työllisyystilanne.

Kuviosta 16 näkee, että vastaajista 1,9 % vastasi täysin eri mieltä väittämän kanssa, 6,5 % melko eri mieltä, 39,3 % ei samaa eikä eri mieltä, 39,3 % melko samaa mieltä ja 13,1 % täysin samaa mieltä. Tilitoimistojen työllisyystilannetta pidetään siis hyvänä, mutta myös epävarmuutta näkyy. Epävarmuus työllisyystilanteeseen johtuu todennäköisesti siitä, että opiskelijat eivät ole vielä työelämään päässyt niin hyvin kiinni. Positiivista on myös nähdä, että vain 8,4 % vastaajista olivat jokseenkin eri mieltä väittämän kanssa. Työllisyystilannetta pidetään siis hyvänä, mutta pientä epävarmuutta löytyy.

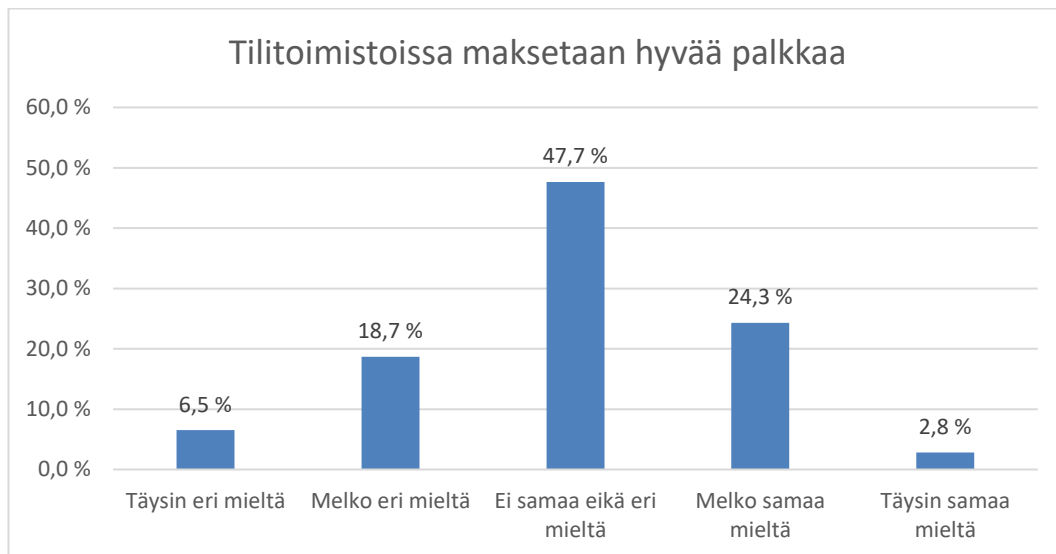
Kuvio 17. Tilitoimistojen kilpailu osaavista työntekijöistä.

Kuviosta 17 näkee, että vastaajista 2,8 % vastasi melko eri mieltä väittämän kanssa, 35,5 % ei samaa eikä eri mieltä, 43 % melko samaa mieltä ja 18,7 % täysin samaa mieltä. Erittäin positiivista oli se, että kukaan ei ollut väittämän kanssa täysin eri mieltä. Opiskelijoilla on siis luottoa siihen, että tilitoimistot haluavat itselleen osaavaa työvoimaa ja siitä työvoimasta ollaan valmiita kilpailemaan. Suurin osa vastaajista (61,7 %) oli väittämän kanssa joko melko samaa mieltä tai täysin samaa mieltä. Opiskelijoilla on siis hyvin luottoa siihen, että he työllistyvät opintojensa jälkeen joko tilitoimistoon tai muuhun vastaavaan työpaikkaan.

Kuvio 18. Tilitoimistoissa hankitun työkokemuksen arvostus.

Kuviosta 18 näkee, että vastaajista 5,6 % vastasi melko eri mieltä väittämän kanssa, 23,4 % ei samaa eikä eri mieltä, 46,7 % melko samaa mieltä ja 24,3 % täysin samaa mieltä. Opiskelijat siis selvästi ovat sitä mieltä, että työmarkkinoilla arvostetaan tilitoimistoissa hankittua työkokemusta. Opiskelijoilla on siis selvästi kiinnostusta tilitoimistoalaa kohtaan, koska he pitävät arvokkaana sen tuomaa työkokemusta. Vain 5,6 % oli väittämän kanssa melko eri mieltä ja yksikään vastaajista ei vastannut täysin eri mieltä. On siis erittäin positiivista nähdä, että tilitoimistoa pidetään arvokkaana työnantajana.

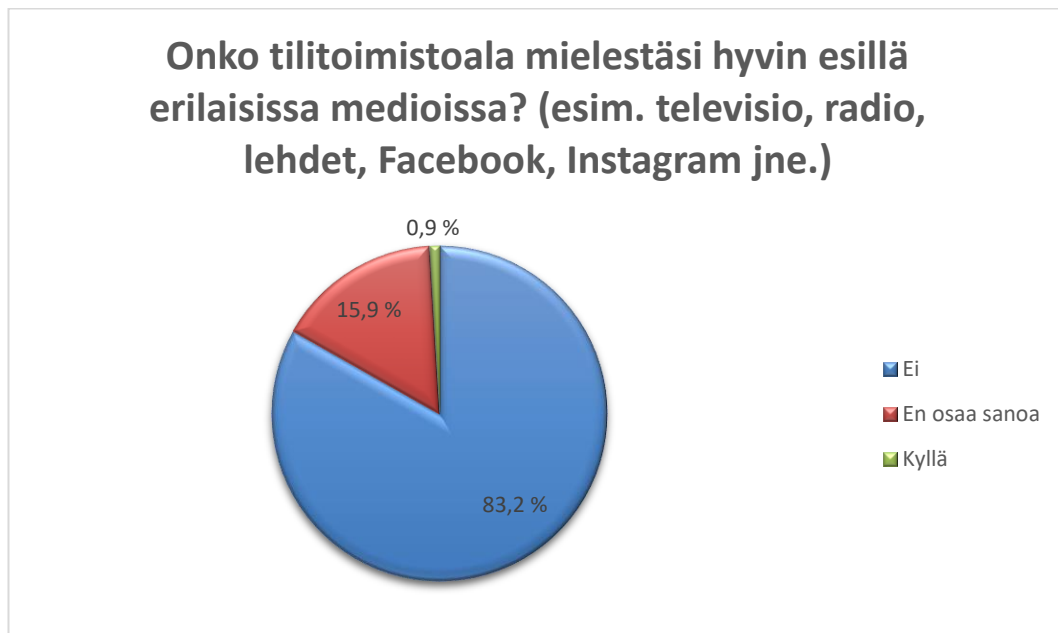

Kuvio 19. Tilitoimistojen palkkataso.

Kuviosta 19 näkee, että vastaajista 6,5 % vastasi täysin eri mieltä väittämän kanssa, 18,7 % melko eri mieltä, 47,7 % ei samaa eikä eri mieltä, 24,3 % melko samaa mieltä ja 2,8 % täysin samaa mieltä. On siis selvää, että opiskelijat ovat sitä mieltä, että tilitoimistojen palkkoja voitaisiin nostaa. Saatuihin tuloksiin voi toki myös vaikuttaa se, että opiskelijat eivät todellisuudessa tiedä paljonko tilitoimistoissa maksetaan palkkaa, vaan perustelevat vastauksensa joko arvauksella tai internetistä saaduista tiedoista. Palkka on yleisesti ottaen sellainen asia mihin suomalaiset eivät ole tyytyväisiä, joten saadut vastaukset eivät tulleet tutkijalle yllätyksenä. Positiivista on kuitenkin, että 27,1 % oli väittämän kanssa melko samaa mieltä tai täysin samaa mieltä. Tiivistettynä palkkaan ollaan siis osittain tyytyväisiä, osittain ei tiedetä, paljonko tilitoimistoissa maksetaan oikeasti palkkaa tai palkkaa pidetään heikkona.

6.5 Tilitoimistoalan houkuttelevuus

Viimeisessä osiossa keskitytään itse tilitoimistoalan houkuttelevuuteen. Kysymykset koskevat sitä, miten hyvin tilitoimistoala on esillä, miten houkutteleva tilitoimistoala on, ja miten tätä houkuttelevuutta voidaan parantaa. Näin saadaan kuva tämän hetkisestä tilasta, houkutteleeko tilitoimistoala nuoria opiskelijoita puoleensa ja jos ei, niin miten tilannetta voidaan parantaa. Tämän lisäksi saadaan selville, tuoko tilitoimistoala itseään hyvin esille.

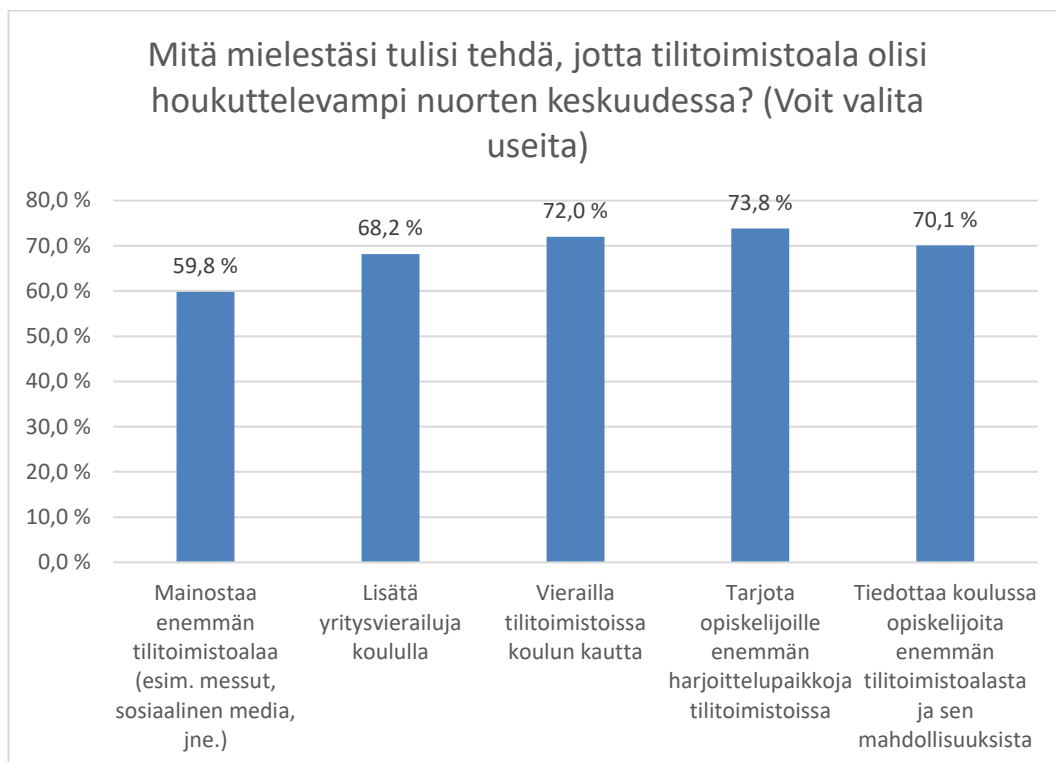
Kuvio 20. Tilitoimistoalan näkyvyys erilaisissa medioissa.

Kuvion 20 kysymykseen 83,2 % vastasi ei, 15,9 % vastasi en osaa sanoa ja vain 0,9 % vastasi kyllä. Vastausprosentit eivät yllättäneet tutkijaa, koska tämä on sellainen asia mikä on valitettavan totta. Tilitoimistoala on hyvin vähän esillä erilaisissa medioissa ja osaltaan tämän takia alan kiinnostavuus nuorten keskuudessa jää vähälle. Tämä on yksi syy siihen, miksi tätä tutkimusta lähdin alun perin tekemäänkin, ja on hyvä nähdä, että suurin osa vastaajista tukee tutkimuksen periaatetta. Tilitoimistoalaa tulisi siis mainostaa enemmän erilaisissa medioissa ja tämän kautta saada näkyvyyttä alalle. Näkyvyyden myötä kiinnostus alaa kohtaan nousisi ja enemmän nuoria lähtisi opiskelemaan alaa, kun ovat ensiksi saaneet kuvan siitä, mitä alalla tehdään.

Kuvio 21. Tilitoimistoalan houkuttelevuus nuorten keskuudessa.

Kuviosta 21 näkee, että vastaajista 68,2 % vastasi ei, 23,4 % vastasi en osaa sanoa, ja 8,4 % vastasi kyllä. Tämä kysymys tukee osaltaan kysymystä 20. Tilitoimistoala on heikosti esillä ja tämän myötä sen houkuttelevuus nuorten keskuudessa jää vähälle. Vain 8,4 % vastaajista oli sitä mieltä, että tilitoimistoala on houkutteleva nuorten keskuudessa. Tämä on vakava asia, kun kyseessä on ala, joka tulee tulevaisuudessakin tarvitsemaan osaavia työntekijöitä. Alan houkuttelevuuteen nuorten keskuudessa tulisi siis tehdä jotain, jotta houkuttelevuus saataisiin paremmaksi. Tällaisia asioita voisi olla esimerkiksi juuri alan mainostaminen sekä esiin tuominen.

Kuvio 22. Tilitoimistoalan houkuttelevuuden nostaminen nuorten keskuudessa.

Kuvion 22 kysymyksen vastausvaihtoehdoista esiin nousivat; tarjota opiskelijoille enemmän harjoittelupaikkoja tilitoimistoissa sekä vierailla tilitoimistoissa koulun kautta. Opiskelijat toivoisivat siis, että tarjolla olisi enemmän harjoittelupaikkoja tilitoimistoissa. Tämän lisäksi he toivoisivat, että koulu järjestäisi enemmän tutustumiskertoja tilitoimistoihin. Näiden asioiden myötä opiskelijat pääsisivät käytännössä näkemään, mitä työskentely tilitoimistossa oikeasti on. Lopuista vastausvaihtoehdoista esiin nousivat; tiedottaa koulussa opiskelijoita enemmän tilitoimistoalasta ja sen mahdollisuuksista, sekä lisätä yritysvierailuja koululla. Opiskelijat toivoisivat, että pääsisivät kuulemaan enemmän tilitoimistoalasta ja siitä, mitä se käytännössä on. Niukasti viimeiselle sijalle jäi vaihtoehto; mainostaa enemmän tilitoimistoalaa (esim. messut, sosiaalinen media, jne.). Vaikka on siis myös erittäin tärkeää, että tilitoimistoalaa tuotaisiin enemmän esille, opiskelijat toivoisivat enemmän käytännön työn näkemistä, kuulemista sekä tekemistä.

7 JOHTOPÄÄTÖKSET JA YHTEENVETO

Tämän opinnäytetyö tarkoituksena on tuoda ilmi tilitoimistoalan houkuttelevuuden ongelmia ja sen parantamista. Tutkimuksen tulokset sekä teoriaosuus osoittavat, että tilitoimistoala on muutoksen kierteissä ja alalle tarvitaan osaavaa työvoimaa, mutta ala kärsii houkuttelevuus ongelmasta. Tutkimuksen kyselylomakkeen vastausten myötä houkuttelevuus ongelmaan on nyt mahdollisia tapoja, joilla sitä voidaan parantaa. Tässä luvussa tarkastellaan tämän opinnäytetyön keskeisimpiä tuloksia, vertaillaan niitä aiempiin tutkimuksiin ja käydään läpi jatkotutkimusehdotukset.

7.1 Keskeiset tulokset

Opinnäytetyön keskeisimpinä tuloksina voidaan pitää sitä, että tilitoimistoala kiinnostaa nuoria ja siitä haluttaisiin kuulla lisää, tilitoimistoalaa pidetään arvokkaana työntantajana ja sen työtarjoamaa pidetään hyvänä, tilitoimistoala kärsii houkuttelevuusongelmasta nuorten keskuudessa, mutta sen korjaamiseen löytyy parannusehdotuksia.

Taloushallinnon opiskelijoita kiinnostaa selvästi tilitoimistoala, mutta he kokevat, että eivät ole saaneet siitä tarpeeksi informaatiota tai haluaisivat sitä lisää. Toivomuksena olisi, että tämä informaatio tulisi heidän opettajiensa kautta. Opetukseen toivotaan siis lisää tietoa tilitoimistoalasta.

Tilitoimistoalaa pidetään kiinnostava työntantajana ja myös yrittäjyys kiinnostaa osaa taloushallinnon opiskelijoista. Tilitoimistoalan työtarjoamaa pidetään hyvänä, sen työtehtäviä pidetään mielenkiintoisina sekä monipuolisina, mutta myöskin haastavina. Alan työllisyystilanne on vastaajien mielestä hyvällä mallilla, alalla kilpailaan osaavista työntekijöistä ja tilitoimistoista hankittua työkokemusta pidetään arvokkaana. Ainoastaan palkkatasosta ollaan epävarmoja, mutta se voi johtua siitä, että vastaajat eivät tiedä millaista palkkaa tilitoimistoissa oikeasti maksetaan.

Tilitoimistoala kärsii kuitenkin houkuttelevuusongelmasta nuorten keskuudessa ja siitä, että tilitoimistoalaa ei mainosteta juuri lainkaan eri medioissa. Vastaajien mielestä tätä houkuttelevuutta voitaisiin kuitenkin parantaa esimerkiksi sillä, että tilitoimistot tarjoaisivat opiskelijoille enemmän harjoittelupaikkoja ja lisäisivät vierailukertoja kouluilla. Tämän myötä opiskelijat saisivat realistisemmän kuvan siitä, mitä työskentely tilitoimistossa oikeasti on.

7.2 Tulosten vertaileminen

Lähimpänä tätä tutkimustani on Kirsi Rintalan vuonna 2013 tehty opinnäytetyö; tilitoimiston imago, jossa tutkitaan nimensä mukaisesti tilitoimiston imagoa. Rintalan tutkimuksessa nousi esiin se, että tilitoimistoalasta ei tiedetä kovinkaan paljoa, mutta itse tilitoimistojen työtarjoamaan ollaan pääosin tyytyväisiä. Uhkana imagolle pidettiin esimerkiksi urakehitystä sekä sitä, että tilitoimistoja ei pidetä välttämättä ensimmäisenä työpaikka vaihtoehtona. Tutkimuksen tulosten myötä nousi esiin myös tilitoimistoalan huono houkuttelevuus.

Omassa tutkimuksessani nousi myös esiin se, että tilitoimiston työtarjoama on hyvä, tilitoimistoalasta ei tiedetä kovinkaan paljoa ja tilitoimistoala kärsii houkuttelevuusongelmasta. Esiin nousi siis samoja epäkohtia, mutta sain kuitenkin parannusehdotuksia siihen, miten näitä ongelmakohtia voidaan parantaa. Näiden parannusehdotuksien kautta tilitoimistoalan houkuttelevuusongelmaa voidaan lieventää ja opiskelijat saavat lisää tietoa siitä, mitä tilitoimistoala käytännössä on.

7.3 Jatkotutkimusehdotukset

Jatkotutkimusehdotuksina tälle opinnäytetyölle voi olla esimerkiksi samanlainen tutkimus, mutta noin 2-5 vuoden kuluttua. Näin saataisiin kuva siitä, millainen houkuttelevuuden tilanne on silloin. Onko houkuttelevuusongelma pysynyt samalla mallilla, vai onko asiaan tullut muutosta. Tällaisen saman tyylisen tutkimuksen voi myös tehdä jostain eri alasta, esimerkiksi pankkialasta ja tutkia sen ongelmakohtia. Tutkimuksessa esiin nousi myös se, että tilitoimistoala on todella huonosti esillä erilaisissa medioissa. Tästä voisi myös tehdä opinnäytetyön ja tutkia syitä siihen, miksi näin on ja miten asiaan saisi muutosta.

LÄHTEET

Aalto, L., Peltomäki, S. & Westermarck, I. 2007. Tehokkaasti toimistossa. 1. painos. Helsinki. WSOY Oppimateriaalit Oy.

Accountor, 2018. Tietoa meistä. Viitattu 9.3.2018. <https://www.accountor.fi/tietoa-meista>

Alma Talent, 2018. Robotiikka taloushallinnossa. Viitattu 20.3.2018. <https://events.almatalent.fi/robotiikka-taloushallinnossa/>

Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. 2008. Tutki ja kirjoita. 13-14. osin uud. painos. Helsinki. Tammi.

Ilmarinen, V. & Koskela, K. 2015. Digitalisaatio -yritysjohdon käsikirja. 1. painos. Helsinki. Talentum.

Juholin, E. 2013. Communicare! Kasva viestinnän ammattilaiseksi. 1. painos. Management Institute of Finland.

Kaarlejärvi, S. 2018. Talouden ammattilaisille. Viisi faktaa ohjelmistorobotiikasta. Viitattu 20.3.2018. <https://www.suomentilintarkastajat.fi/blogi/talouden-ammattilaisille/viisi-faktaa-ohjelmistorobotiikasta>

Kananen, J. 2017. Laadullinen tutkimus pro graduna ja opinnäytetyönä. 1. painos. Jyväskylä. Jyväskylän Ammattikorkeakoulu.

Kananen, J. 2015. Opinnäytetyön kirjoittajan opas. 1. painos. Jyväskylä. Jyväskylän Ammattikorkeakoulu.

Kouhia-Kuusisto, K., Mikkonen, L., Syvänperä, S. & Turunen, L. 2017. Palkka-vuosi. 10., uudistettu painos. Helsinki. Edita Publishing Oy.

Lahti, S. & Salminen, T. 2014. Digitaalinen taloushallinto. 1. painos. Helsinki. Sanoma Pro Oy.

Leppiniemi, J. 2012. KILAn ratkaisut ja kirjanpitolaki käytännössä. 1. painos. Helsinki. Sanoma Pro Oy.

Leppiniemi, J. 2013. Kirjanpitolaki -kommentaari. 3., uudistettu painos. Helsinki. Sanoma Pro Oy.

Leppiniemi, J. & Leppiniemi R. 2006. Tilinpäätöksen tulkinta. 4., uudistettu painos. Helsinki. WSOYpro.

L 30.12.1997/1336. Kirjanpitolaki. Säädös säädöstietopankki Finlexin sivuilla. Viitattu 27.1.2018. <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1997/19971336>

Marttinen, J. 2018. Palvelukseen halutaan robotti -tekoäly ja tulevaisuuden työelämä. 1. painos. Helsinki. Aula & Co.

Partanen, H. 2015. Tilitoimisto muutoksen pyörteissä. Viitattu 22.3.2018. <https://blog.finago.com/fi/tilitoimisto-muutoksen-pyorteissa>

Pitkäkoski, T. 2017. Tradenomien osaamisvaatimukset tilitoimistoalalla. Viitattu 23.12.2017. http://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/122755/Pitka-koski_Tiia.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Richardson, P., Dellaportas, S., Perera, L. & Richardson, B. 2015. Towards a conceptual framework on the categorization of stereotypical perceptions in accounting. Viitattu 30.12.2017. <https://search.proquest.com/abicomplete/docview/1746597270/fulltextPDF/E0CDE5864BF43CBPQ/1?accountid=27304>

Rintala, K. 2013. Opinnäytetyö. Vaasa. Vaasan ammattikorkeakoulu.

Rope, T. 2005. Suuri markkinointikirja. 2. painos. Helsinki. Talentum Media Oy.

Talouselämä 2013. Tässä ovat työntekijät, joista on Suomessa krooninen pula, - Katso kuulutko joukkoon. 2013. Viitattu 23.12.2017. <https://www.talouselama.fi/uutiset/tassa-ovat-tyontekijat-joista-on-suomessa-krooninen-pula-katso-kuulutko-joukkoon/545c3a3d-359f-32de-9509-4600858aa422>

Taloushallintoliitto 2015 a. Tilitoimistoala Suomessa. Viitattu 8.2.2018. <https://taloushallintoliitto.fi/tietoa-meista/tutkimuksia-ja-tietoa-alasta/tilitoimistoala-suomessa>

Taloushallintoliitto 2015 b. Tilitoimiston palvelut. Viitattu 20.1.2018. <https://taloushallintoliitto.fi/tilitoimistoasointi/tilitoimiston-palvelut>

Taloushallintoliitto 2015 c. Tilitoimistohaku. Viitattu 9.3.2018. <https://taloushallintoliitto.fi/tilitoimistot/tilitoimistohaku>

Taloushallintoliitto 2015 d. Tietoa meistä. Viitattu 8.2.2018. <https://taloushallintoliitto.fi/tietoa-meista>

Taloushallintoliitto 2015 e. Tili-instituuttisäätiö. Viitattu 8.2.2018 <https://taloushallintoliitto.fi/tietoa-meista/organisaatio/tili-instituuttisaatio>

Taloushallintoliitto 2015 f. KLT-tutkintoon haku. Viitattu 21.1.2018. <https://taloushallintoliitto.fi/klt-pht/klt-tutkinto/klt-tutkintoon-haku>

Taloushallintoliitto 2015 g. KLT-tutkinto. Viitattu 8.2.2018. <https://taloushallintoliitto.fi/klt-pht/klt-tutkinto>

Taloushallintoliitto 2015 h. PHT palkkahallinto tilitoimistossa. Viitattu 8.2.2018. <https://taloushallintoliitto.fi/klt-pht/pht-palkkahallinto-tilitoimistossa>

Taloushallintoliitto 2015 i. Jäsenkriteerit. Viitattu 10.2.2018. <https://taloushallintoliitto.fi/liity-jaseneksi/jasenkriteerit>

Taloushallintoliitto 2015 j. Hyvä tilitoimistotapa. Viitattu 10.2.2018. <https://taloushallintoliitto.fi/laatu-tyokalut/hyva-tilitoimistotapa>

Taloushallintoliitto 2015 k. Laskutus, reskontrat, saatavien valvonta. Viitattu 17.3.2018. <https://taloushallintoliitto.fi/kirjanpidon-abc/juokseva-kirjanpito-ja-tilinpäätös/kirjanpidon-menetelma/laskutus-reskontrat>

Taloushallintoliitto 2015 1. Liiketaapahtumat kirjanpitoon; pääkirjanpito. Viitattu 17.3.2018. <https://taloushallintoliitto.fi/kirjanpidon-abc-mita-jokaisen-tulisi-tietaa-kirjanpidosta/kirjanpidon-menetelma-liiketaapahtumat-ai-0>

Tilitoimistot Suomessa 2018. Tilitoimisto yrittäjän tukena – Mikä on tilitoimisto? Viitattu 22.12.2017. <https://www.tilitoimistoja.fi/tilitoimisto>

Tuomi-Sorjonen, P. & Kosonen, P. 2015. Tilikausi. 1. painos. Helsinki. Sanoma Pro Oy.

Vehkalahti, K. 2014. Kyselytutkimuksen mittarit ja menetelmät. 1. painos. Helsinki. Finn Lectura.

Viitala, R. & Jylhä, E. 2013. Liiketoimintaosaaminen, menestyvän yritystoiminnan perusta. 6. uud. painos. Porvoo. Edita Publishing Oy.

Vilka, H. 2007. Tutki ja mittaa -Määrällisen tutkimuksen perusteet. 1. painos. Helsinki. Tammi.

Vuokko, P. 2003. Markkinointiviestintä -merkitys, vaikutus ja keinot. 1. painos. Helsinki. WSOY.

LIITE 1: SAATEKIRJE

Hyvä taloushallinnon opiskelija

Lähestyn sinua opinnäytetyöhöni liittyvällä kyselyllä koskien tilitoimistoalan houkuttelevuutta ja sen lisäämistä.

Kyselyllä pyrin selvittämään, miten houkutteleva tilitoimistoala on taloushallinnon opiskelijoiden mielestä ja miten tätä houkuttelevuutta voitaisiin lisätä. Saatuja tuloksia käytetään opinnäytetyöni analysointi vaiheessa ja niiden tarkoituksena on tuoda ilmi miten houkuttelevaksi taloushallinnon opiskelijat kokevat tilitoimistoalan.

Saadut vastaukset käsitellään ehdottoman luottamuksellisesti sekä nimettöminä. Aineiston analysointi ja raportointi eteenpäin tehdään pelkästään yhteenvetotietojen pohjalta. Kyselyn lopussa voit halutessasi jättää yhteystietosi ja täten osallistua Pancho Villan 20e arvoisen lahjakortin arvontaan. Saatuja yhteystietoja ei jaeta eteenpäin, niitä käytetään arvonnän suorittamista varten ja poistetaan tietokannasta heti kun arvonta on suoritettu.

Kyselyyn vastaaminen vie aikaa noin 5 minuuttia. Toivon sinulta osallistumista tutkimukseen, sillä jokainen vastaus on merkittävä sekä tutkimuksen luotettavuuden, että tutkimustulosten hyödynnettävyyden kannalta. Kyselylomake on avoinna 30.6.2018 saakka, linkki lomakkeeseen löytyy tämän viestin lopusta. Kyselyyn vastaaminen onnistuu hyvin myös puhelimella!

Lomake:

<https://goo.gl/forms/aqlbSmagcKNcI0bC3>

Kiitos vaivannäöstäsi!

Mukavaa kesää toivottaen,

Sami Hakala.

LIITE 2: KYSELYLOMAKE

1. Ikä?

*18-21 vuotta
*22-25 vuotta
*26 vuotta tai yli
2. Sukupuoli?
Mies/Nainen/En halua kertoa
3. Ammattikorkeakoulu, missä opiskelet?
Lista, josta voi valita, vaihtoehtona myös: muu
4. Missä vaiheessa opintosi ovat?
Ensimmäinen vuosi/toinen-/kolmas-/neljäs-/valmistunut
5. Mikä sai sinut valitsemaan taloushallinnon opinnot? Voit valita useita
Vaihtoehtoja kuten: Arvostettu tutkinto, mielenkiintoiset työtehtävät, työllistymistilanne on hyvä, palkka, alan kiinnostavuus, yrittäjyys alalla, kaverin suositteleminen, alan tarjoamat uravaihtoehdot
6. Koetko, että olet saanut opintojesi aikana realistisen kuvan tilitoimistoalan töistä?
Kyllä/En/En osaa sanoa
7. Kokisitko hyödylliseksi, jos taloushallinnon opiskelijoille kerrottaisiin enemmän tietoa tilitoimistoalasta?
Kyllä/En/En osaa sanoa
8. Millä tavalla taloushallinnon opiskelijoihin tulisi olla yhteydessä tilitoimistoalaan liittyvissä asioissa? Voit valita useita
Vaihtoehtoja kuten: nettikampanjat, sähköposti, sosiaalinen media (kuten Facebook, Twitter, Instagram), kirjeposti, puhelimitse, opiskelijalehdet, opiskelijatapahtumat, opettajien kautta,
9. Millaisia työtehtäviä tulevaisuudessa haluaisit tehdä? Voit valita useita
Esim.
myyntireskontra/ostoreskontra/kirjanpito/palkanlaskenta/tilintarkastus/verotuksen tehtävät/pankin tehtävät
10. Olisiko kiinnostunut työskentelemään tilitoimistossa?
Kyllä/En/En osaa sanoa

11. Kiinnostaisiko sinua oman tilitoimiston perustaminen?

Kyllä/Ei/En osaa sanoa

Millainen mielikuva sinulla on seuraavista asioista: Vastaa kysymyksiin 12-18, valitsemalla sopivin vaihtoehto 1-5:

12. Tilitoimistojen työtehtävät ovat mielenkiintoisia

1. Täysin eri mieltä 2. Melko eri mieltä 3. Ei samaa eikä eri mieltä 4. Melko samaa mieltä 5. Täysin samaa mieltä

13. Tilitoimistojen työtehtävät ovat haastavia

1. Täysin eri mieltä 2. Melko eri mieltä 3. Ei samaa eikä eri mieltä 4. Melko samaa mieltä 5. Täysin samaa mieltä

14. Tilitoimistojen työtehtävät ovat monipuolisia

1. Täysin eri mieltä 2. Melko eri mieltä 3. Ei samaa eikä eri mieltä 4. Melko samaa mieltä 5. Täysin samaa mieltä

15. Tilitoimistojen työllisyystilanne on hyvä

1. Täysin eri mieltä 2. Melko eri mieltä 3. Ei samaa eikä eri mieltä 4. Melko samaa mieltä 5. Täysin samaa mieltä

16. Tilitoimistoissa kilpaillaan osaavista työntekijöistä

1. Täysin eri mieltä 2. Melko eri mieltä 3. Ei samaa eikä eri mieltä 4. Melko samaa mieltä 5. Täysin samaa mieltä

17. Työmarkkinoilla arvostetaan tilitoimistoissa hankittua työkokemusta

1. Täysin eri mieltä 2. Melko eri mieltä 3. Ei samaa eikä eri mieltä 4. Melko samaa mieltä 5. Täysin samaa mieltä

18. Tilitoimistoissa maksetaan hyvää palkkaa

1. Täysin eri mieltä 2. Melko eri mieltä 3. Ei samaa eikä eri mieltä 4. Melko samaa mieltä 5. Täysin samaa mieltä

19. Onko tilitoimistoala mielestäsi hyvin esillä erilaisissa medioissa? (esim. tv, radio, lehdet, Facebook, Instagram jne.)

Kyllä/Ei/En osaa sanoa

20. Onko tilitoimistoala mielestäsi houkutteleva nuorten keskuudessa?

Kyllä/Ei/En osaa sanoa

21. Mitä mielestäsi tulisi tehdä, jotta tilitoimistoala olisi houkuttelevampi nuorten keskuudessa?

Vaihtoehdot kuten: Mainostaa enemmän tilitoimistoalaa (esim. messut/sosiaalinen media jne.) /Tilitoimiston yritysvierailut kouluilla/Vierailut tilitoimistoihin koulun kautta/Tarjota opiskelijoille enemmän harjoittelupaikkoja tilitoimistoissa/Tiedottaa opiskelijoita enemmän tilitoimistoalasta ja sen mahdollisuuksista koulussa

22. Sähköposti tai puhelinnumero (arvonnan suorittamista varten)